



Oslo Filatelistklubb

Stiftet 1886.

Ca. 800 medlemmer.

Hovedmøter med aktuelle kåserier og foredrag 1. og 3. mandag i månedene september—mai.

Bytteaftener med auksjoner alle andre mandager i sesongens måneder.

Kontingent kr. 20.— for Stor-Oslo,
kr. 12.— ellers i Norge,
kr. 15.— utenlands.
Innmeldelsesgebyr kr. 5.—.

Kontingenten inkluderer NORSK FILATELISTISK TIDSSKRIFT og gir fri adgang til alle klubbens møter, samt adgang til kjøp og salg ved klubbens auksjoner og gjennom dens byttevirksomhet.

Klubben har intim kontakt med betydelige norske og utenlandske klubber og forsøker å gi sine medlemmer best mulig service. — Årlige klubbkonkurranser og årsfester.

Henvendelse til:

Oslo Filatelistklubb

Postboks 298 — Oslo.



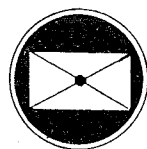
*I samarbeid med Norsk
Filatelistforbund avholder*

Postmuseum,

Stockholm,

*en utstilling av Norges fri-
merker i tiden 20. januar—
26. februar 1950. — Utstil-
lingen holdes i Postmuseums
Hus, Lilla Nygatan 2 —
Stockholm.*

norsk FILATELISTISK TIDSSKRIFT



TIDSSKRIFT
FOR FRIMERKESAMLERE

Utgitt av NORSK FILATELISTFORBUND

REDAKTØR: JARLE O. STENSDAL

Redaksjonens adr.: Postboks 46, Høvik

NR. 1

JANUAR 1950

9. ÅRG.

NORSK FRIMERKEUTSTILLING i Postmuseum, Stockholm,

20. januar – 26. februar 1950.

Norsk Filatelistforbund er i dag i den heldige situasjon at der ved Postmuseum i Stockholm vil finne sted en norsk frimerkeutstilling som åpnes 20. januar 1950 og som vil vare til 26. februar s. å.

Denne utstilling er kommet i stand på initiativ av intendent Paul G. Heurgren ved Postmuseum, Stockholm, og etter et intimt samarbeid med styret i Norsk Filatelistforbund vil der i de fem rom som er stillet til disposisjon bli utstillet henimot 1000 albumblader. Disse omfatter prøvetrykk, ubrukte og brukte merker, merker på hele brev, spesialsamlinger, helsaker, luftpost, bypost og motivsamling.

Norsk Filatelistforbund er i første rekke herr Heurgren megen takk skyldig for dette tiltak, men det skylder også Kungl. Generalpoststyrelsen takk for den velvilje det har vist utstillingen ved sin støtte på andre områder, bl. a. ved å bevilge herr Heurgren tjenestereise til Oslo, hvor han fikk anledning til å holde foredrag og drøfte utstillingens detaljer med Norsk Filatelistforbunds tillitsmenn.

I Norsk Filatelistforbunds lover finnes blant andre formål også samarbeid med andre lands forbund, og det var å håpe at denne utstilling må bli en god støtte i det samarbeid som allerede er mellom svenske og norske filatelister, og gjøre sitt til at i alle fall samarbeid blant de nordiske land måtte bli større og bedre enn det er i dag.

Styret i Norsk Filatelistforbund vil herved få lov til å frembringe en hjertelig takk til alle dem som ved sin støtte har gjort denne utstilling til virkelighet, en takk som spesielt rettes til intendent Heurgren ved Postmuseum.

Bergen, desember 1949.

F. Walter-Johannessen.

Hvorfor utstillingen i Stockholm avholdes.

Av intendent Paul Gerhard Heurgren.

Herr Redaktör.

Ni har frågat mig, varför jag sökt tillstånd hos K. Generalpoststyrelsen — vilket även gärna lämnats, på tillstyrkan av byråchef N. F. Antoni — för postmuseum att genom Norsk Filatelistforbund inbjuda filatelister i Norge att utställa i Postmuseum i Stockholm. Anledningarna härtill äro både känslöskäl och sakskaäl.

Som yngling blev jag bekant med en ung norsk student, Olle Eger, som var en stor idealist. Snart miste jag kontakten med Eger. Genom honom väcktes dock mitt första intresse för Norge. Senare har jag mött flera norrmän, som jag kommit att sätta stort värde på. Men de jag «mött», har jag ej alltid träffat personligen. Man kan uppleva till exempel en författare, utan att någonsin ha stått öga mot öga mot honom. Och Norge har stora konstnärer och författare, varav flera gripit och fängslat mig. Norges storslagna natur kan man ej heller annat än beundra. Ni norrmän och vi svenskar kunna tvista om än det ena än det andra. Så är ju för övrigt ofta syskons sed. Och syskon äro vi. Visserligen skola alla Nordens folk räknas med i den vida syskonkretsen. Vi två folk på den Skandinaviska halvön äro dock ej endast närmaste grannar. Vi äro även mest släkt språkligt sett. — Ja, detta var några känslöskäl som motiv för mitt initiativ.

Till sakskaelen räknar jag, att jag fick första tanken på en norsk frimärksutställning i Postmuseum, då jag för två eller tre år sedan hörde, att det var svårt för Oslo Filatelistklubb att få utställningslokal i Oslo. Då frågade jag, fast vid det tillfället endast mig själv, om ej



norska filatelister skulle kunna utställa i Postmuseum istället för i Oslo. Men sedan har jag även tänkt, att som ett led i det nordiska samarbetet få norska filatelister att exponera norska frimärken i Stockholm. Och för svenska filatelister kan det vara både nyttigt och intressant att få se, hur deras kolleger i Norge ha studerat, ordnat och monterat sitt eget lands frimärken.

Nu är jag glad, att Norsk Filatelistforbund accepterat Postmusei inbjudan och att även Postmuseet i Oslo vill vara med på den norska frimärksutställningen i Postmuseum, Lilla Nygatan 6, i Stockholm.

Alla norska filatelister hälsas hjärtligt välkomna till utställningen. Den öppnas den 20 januari och pågår februari månad ut. *Paul Gerhard Heurgren.*

Centraltrykkeriets utgaver 1886–1895.

Foredrag med lysbilder holdt i Bergens Filatelist-Klub.

- I. «Overtrykksutgaven 2 øre på 12 øre».
- II. «20 mm utgaven».
- III. «Antikvautgaven».

Innledning:

Det viser seg at Centraltrykkeriets utgaver byr på så rike og varierte oppgaver at en vanskelig kan bli ferdig med dem. Tilgangen på studiemateriale er for flere av verdienes vedkommende meget sparsom og mulighetene for å kunne rekonstruere de mange platene som har vært brukt er svært få og små. — Noen helark kjennes nok, og et par plater er rekonstruert, i alt 5 à 6 dobbeltplater (dobbeltplate = høyre ark + venstre ark = 200 klistjeer). Derimot er det ennå ca. 30 dobbeltplater (60 plater à 100) som ikke er kjent. Feltet er kolossalt. Studiet av de masser av platefeil og alle de morsomme oppgravingene er langt kommet, men bevismateriale for arkenes sammensetning mangler. Spørsmålet er da om dette i det hele tatt kan skaffes. Det kan vel vanskelig tenkes. Men der kan gjøres meget ut av det materiale som finnes blant norgesamlere. Dette viste seg da det lot seg gjøre å rekonstruere de to trykkplatene av 10 øre plate IV.

Det er tidsskriftene levert en rekke gode bidrag til studiet av 20 mm. utgaven, men noe alvorlig forsøk på å klarlegge *systemet* for Centraltrykkeriets plateteknikk i denne utgaven har ikke vært gjort.

En kan rolig gå ut fra at tilvirkningen av et så stort antall trykkplater som kreves til 20 mm. utgaven, har gått for seg etter et bestemt system. Enhver fagmann har sin metode.

Flere forfattere har før tangert spørsmålet, Goodfellow i beskrivelsen av platene i 1 øre olivenbrun, Justus Anderssen i sine avhandlinger om 2 øre, 20 øre I og 25 øre.

Det som jeg her vil søke å klarlegge er bruken av *moderklistjeer* og *fellingsblok-*



Johs. Jellestad.

ker. Derved kan og påvises *systemet* for Centraltrykkeriets plateteknikk.

Det gjelder i denne utgaven å bringe klarhet i de tekniske retningslinjene som har vært fulgt ved framstillingen. Tilsynelatende ser dette håpløst ut, men skal en komme nærmere målet må det forsøkes. En må da *gruppere* variantene i de respektive platene etter *fellingsstyper*, slik som det ble gjort i min avhandling om 10 øre plate IV. (Norsk F. T. side 4 — 1945). Nær sagt alle fellingsstypene i disse platene har særskilte kjennetegn selv om disse ofte er ytterst svake. Det er en selvfølge at en må ha rikelig studiemateriale for å kunne dømme riktig her. Vanligvis blir platevariantene (platefeilene) satt opp helt vilkårlig i en studiesamling, og i beste fall kan en da finne 200 forskjellige varianter i vedkommende plate. Dette fører imidlertid ikke fram, hvis en skal dømme om sammensetningen av arket. Dette er *alltid satt sammen av fellinger fra en eller flere fellingsblokker* (galvanoer) og det gjelder å finne det riktige antall slike og bestemme sammensetningen av dem.

Jeg vil uttrykkelig framholde at jeg ikke taler om *graveringsstypene* (de som er avbildet i bl. a. Norgeskatalogen). Disse typene er selvsagt en god rettesnor, men

talen er her om de kjennetegn, skavanker og eiendommeligheter som *hver enkelt avforming fra originalstemplet* får når der skal lages 2. den originaler (moderklisjeer) og *videre fellingser fra disse*. Kan en få klarlagt dette er en kommet et godt stykke på veg mot målet.

Ser en på 1 øre olivenbrun, har dette merke hele 48 fellingstyper (12 forskjellige fellingsblokker — se skjema). Dr. Justus Anderssen sier i «Norges Frimerker 1855 — 1924» om 1 øre olivenbrun: «Hvilket system trykkplaten er blit sat op efter — hvis man i det hele tat kan gjøre regning paa at anta noget system — er det av denne grund vanskelig at finde ut av.»

I The Philatelic Journal of Great Britain (vol. XXXV no. 441) har mr. Benj. Goodfellow gitt en inngående studie av 1 øre «mørk olivenbrun». Artikkelen finnes gjengitt i Nord. F. T. 1925 side 131. Han påviser 12 forskjellige fellingsblokker (48 fellingstyper) i begge ark til sammen. Også han mener at *noe egentlig system er det vanskelig å påvise*.

Når jeg etter inngående studium av de forskjellige verdier og deres resp. plater i 20 mm. utgaven allikevel *skal påvise et system* i tilvirkningen av trykkplatene, er det mitt håp at dette vil hjelpe alle dem som arbeider med denne utgaven til å nå videre fram.

Systemet belyses best ved en gruppering av utgavens trykkplater i *tidsavsnitt eller epoker* for framstillingen:

CENTRALTRYKKERIETS UTGAVER 1888—1895.

I. H. J. Jensens trykninger.

1. epoke: des. 1885 — mars 1886.
2. epoke: april 1886 — des. 1888.
3. epoke: des. 1888 — mars 1890.

II. Chr. Thorvaldsens trykninger:

4. epoke: } resten av 20 mm
5. epoke: } mars 1890 — juni 1893.
- Antikva: juni 1893 — jan. 1895.

Det viser seg her at fellingsteknikken har undergått en påfallende forandring fra den ene epoke til den andre. Det bærer tydelig preg av forsøk og eksperiment. Det har hele tiden gått mot forenkling og økonomisering, fra *mange og tildels store fellingsblokker* i 1ste epoke til *færre og mindre blokker* i de senere.

Dette gir eksempelvis et klart fingerpek om fellingsblokkene i 10 øre plate I og 3 øre plate I, som hittil ikke har vært belyst.

Videre må en ta hensyn til opplagenes størrelse. En *midlere* kapasitet for en trykkplate (å 200) må forutsettes å være 30.000 ark (dobbelark) = 6 millioner merker. Ofte varer platene ikke så lenge, mange tilfeldigheter spiller inn.

Er opplagene større enn 6 millioner må en regne med ny plateoppsetning. Blir den gamle platen imidlertid rensert eller oppgravert kan kapasiteten sannsynligvis økes til 50 å 100 % over normalt. Når det gjelder større opplag enn 6 millioner og der *ikke* kan påvises reparasjoner, kompletteringsfellingser og oppgraveringer, må en regne med ny plateoppsetning eller ny plate. Dette er viktig å ha for øyet når en skal dømme om et sannsynlig opplag for en plate hvor dette bare er oppgitt samlet for flere plater. På grunnlag av en slik beregning kan en f. eks. angi sannsynlig opplag for 10 øre plate I til ca. 5 mill. (Dette svarer også noenlunde overens med det tallmessige styrkeforhold mellom merker av plate I og plate II). Et opplag for 10 øre plate I på 5 mill. skulle således ikke betinge ny oppsetning av platen. Bortsett fra 2—3 tilfeller av oppgraving, har der heller ikke vært gjort noe forsøk på å gi platen en forlenget levetid. Når jeg allikevel har funnet at *den ene av trykkplatene er blitt byttet* — og på et tidlig stadium — skyldes dette det forhold at *fellingen fra 4-blokker* som denne platen besto av, i dette tilfelle var *meget mislykket* (se herom i avsnitt om 10 øre plate I).

Det skal innrømmes at denne første 10-øres platen er vanskelig og at der kan være ukjente muligheter, studiemateriale i form av par, striper og blokker er ytterst sparsomt og helark er ukjent, så en må være varsom. At 10 øre plate I er framstilt ved *mange fellingsblokker* — både 4-blokker og 10-blokker — har jeg imidlertid beviser for.

- I. «Overtrykksutgaven 2 øre på 12 øre».
(se art. i Norsk F. T. nr. 3/4,-47)
- II. «20 mm. utgaven».

I august 1884 sendte Departementet ut innbydelse til nye anbud på trykning av frimerker for femåret 1/7 1885-30/6 1890. Der kom inn 4 anbud. Av disse ble Cen-

traltrykkeriets tilbud om å trykke fri-merkene til en pris av kr. 0,27 pr. 1 000 antatt, og kontrakt om dette ble skrevet under i midten av juni 1885. Vilåårene var ellers som tidligere.

Centraltrykkeriet (fra 1879) var startet av Hans Jacob Jensen (1824—1890) i året 1856. H. J. Jensen skildres som «en rastløs virksom og overordentlig dyktig boktrykker med rikt initiativ». Denne karakteristikk passer utmerket med det inntrykk en får ved å studere plateteknikken i 20 mm. utgaven, en målbevisst og intens streben mot å frambringe det beste på den mest økonomiske måten. Etter H. J. Jensens død i 1890 ble Christen Thorvaldsen leder og drev Centraltrykkeriet fram såvel i teknisk henseende som i omfang.

Plate- og fellingsteknikk.

Når en trykkplate skulle framstilles ble det store verdisiffer skrudd inn i originalstempleet som var uten det lille verditall i ovalen. Et avtrykk av originalstempleet



3

ble så tatt i en blanding av voks, asfalt og grafit, idet stemplet ble trykket ned i denne plastiske blandingen. Den formen som ble dannet slik og som gjenga originalstemplets bilde i omvendt stilling, ble avpusset nøye med grafitpulver. Over denne formen ble så på galvanisk vis felt et tynt lag av metallisk kobber, voks-asfalt-formen ble så smeltet av, og metallbelegget ble tilbake. Dette belegget dannet en nøyaktig kopi av originalstempleet. For å gi denne tynne kobberplaten styrke, ble påstøpt en ca 1 cm. tykk tinnsokkel.

Dermed var den såkalte 2.-original ferdig. Ved hjelp av denne 2.-originalen framstilles så et større eller mindre antall voks-asfaltformer og ved felling over disse fikk en stempler som skulle danne fel-

lingsblokk(er) for videre framstilling av de 200 klisjeene til trykkplaten. (Dobbeltplate à 100.)

Antallet av fellingene fra 2.-originalen var forskjellig for de forskjellige verdier og plater. I den første tiden ble der tatt 4 fellingene, senere, omkring 1890 brukte en 8 slike, for så tilslutt å gå over til 4 igjen. I disse løse fellingene fra 2.-originalen ble gravert inn det lille verdisiffer foran ØRE. Slike verditall ble gravert «for hånd» og kunne av den grunn ikke bli helt like av utseende. Dermed framkom de forskjellige graveringsstyper i trykkplaten. Det neste trinn i framstillingen var felling over de løse klisjeene, som nå var forsynt med verdisiffer foran ØRE.

Centraltrykkeriets fagsjef har på dette punkt drevet systematisk eksperimentering for å finne den best mulige metode. Ved studie av fellingsblokkene kan det påvises et bestemt system for de forsøk og metoder som ble prøvet. I den første tiden — 1ste epoke — ble der tatt et stort antall fellingene over de nevnte 4 løse klisjeer (graveringsstyper) — opptil ca. 50 stk. Disse ble satt sammen til fellingsblokker — som regel 4-blokker, men og større, kfr. 1 øre olivenbrun og 25 øre. Disse blokkene

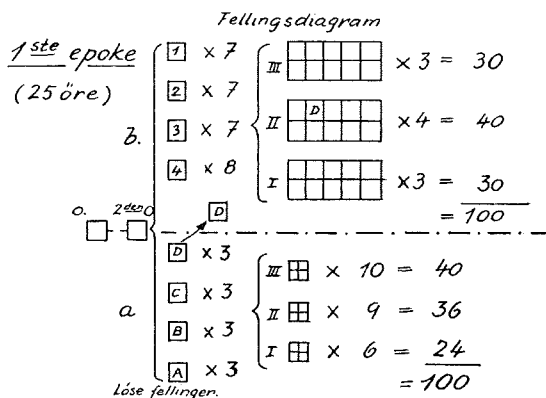


Fig. 2.

fikk en helt vilkårlig sammensetning hva graveringsstyper angår. En tok så det nødvendige antall fellingene over blokkene inn til en hadde nok stempler til de to trykkplatene + reserver.

Denne måten ble ikke funnet tilfredsstillende. En gikk — i 2. epoke — over til å ta bare en felling over hver av de 4 løse klisjeene (graveringsstypene) og laget av disse 4 fellingene en moderklisje (4-blokk) som ble brukt som fellingsblokk for 50 4-

Fellingsdiagram for 2^{den} epoke.

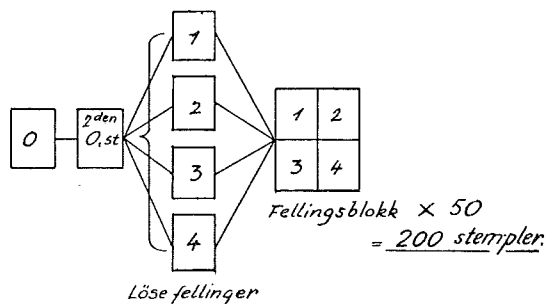


Fig. 3.

blokker, nok til 2 plater à 100. En må ha klart for seg at de nevnte 4 løse klisjeene som ble forsynt med gravingstyper stadig var i behold og kunne danne grunnlag for nyfelling hvis ny plate skulle forarbeides. Dette ble også gjort gjentatte ganger i løpet av den periode jeg kaller 2. epoke. Omkring 1889 har en villet prøve en tredje metode. — 3. epoke. — En har tatt 8 felling over 2. originalen og gravert inn verdissiffer i dem alle. Ved hjelp av disse 8 «typeklisjeer» er der laget 2 fellingsblokker (4-blokker) som ble brukt ved fellingen av de nødvendige stempler. Så hendte det at Centraltrykkeriet i 1890 byttet fagsjef, omtrent samtidig med at kontrakten om frimerketrykningen ble fornyet for de følgende 5 år. Dette ga an-

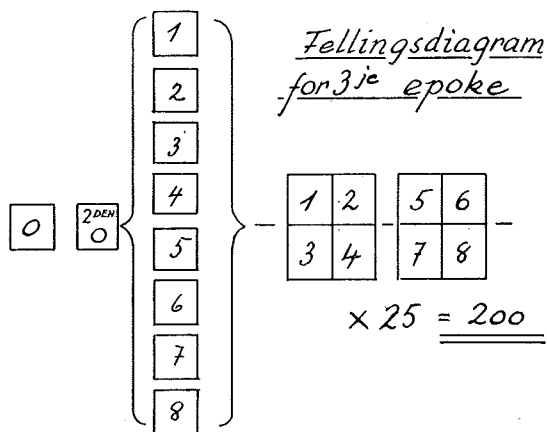


Fig. 4.

ledning til at den hittil fulgte linje i plate-tilvirkningen i noen grad ble brutt. Det kan nå spores en klar tendens til økonomisering. Trykkplatene skulle utnyttes til det ytterste. Dette førte med seg forhold som for filatelister er ytterst interessante. Brevkort-klisjeer ble tatt i bruk dels som fellingsklisjeer, dels som reserver. Sup-

pleringsfelling er blitt foretatt ved reparasjon av plater. Oppgraving av hele trykkplater blir gjort.

Som en fjerde metode — 4. epoke — kan nevnes at en gikk over til å ta en enkelt felling fra 2.-originalen og forsyne denne fellingen med gravingstype. Fra denne klisjeen ble felt 8 nye felling som ble satt sammen til 2 fellingsblokker à 4. I disse 4-blokkene fremkommer således bare en og samme gravingstype. Denne metoden ble senere forenklet slik at bare 1 4-blokk ble brukt ved fellingen.

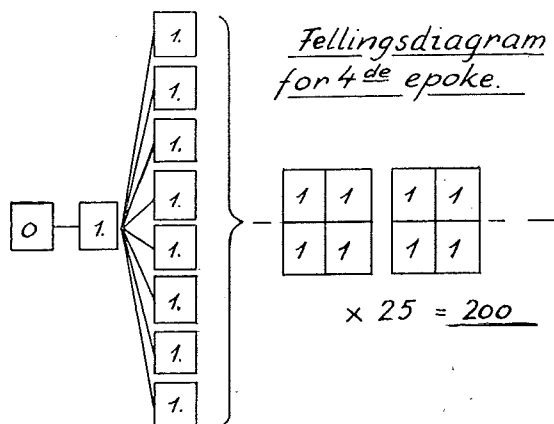


Fig. 5.

Fellingstyper.

Når en på denne måten skal lage fellingsblokker, vil hver enkelt felling lett kunne få sitt kjennetegn ved at der oppstår feil eller lesjoner i klisjeene. Slike feil blir vanligvis kalt *fellingstyper*. Disse kan være svært karakteristiske, men de fleste er små og vanskelige å påvise. Feilen kan bli noe forskjellig ettersom fellingprosessen går sin gang, men den fins som regel alltid på samme sted og merke i fellingsblokken. *Fellingstypen* er ikke alltid bundet til gravingstypen. I første epoke, hvor et større antall av en og samme gravingstype ble satt helt vilkårlig sammen med andre, og hvor der ble brukt et stort antall fellingsblokker ved videre felling, vil *fellingstypen* være bundet til en bestemt fellingsblokk, ikke til gravingstypen som f. eks. i annen epoke, hvor bare én blokk ble brukt. Ved studie av verdier hvor helark er ukjent, er disse fellingstypene av stor betydning. Ved hjelp av dem kan en slutte seg til hvilken form eller størrelse fellingsblokken har hatt, og hvor mange felling der er fore-

tatt. Likedan kan en ved hjelp av de lett kjennelige *rand-eksemplarer* påvise nyfelling av plater som ellers har samme



graveringsstyper, konfr. 5 øre smaragdgrønn og 5 øre blågrønn som har forskjellig typestilling i 4-blokken og derfor er trykt fra forskjellige plater.

Det er klart at alle disse trinn i framstillingen ga anledning til skader og feil i klisjeene.

Originalstemplet.

- | | |
|--|----------------|
| 1. trinn. | 2.-originalen. |
| ↓ | |
| 2. trinn. Et antall avformninger med felling over disse og inngraverte verditall (typer). | |
| ↓ | |
| 3. trinn. Felling over disse et antall ganger, nok til en eller flere (opptil 12) fellingsblokker. | |
| ↓ | |
| 4. trinn. Felling over fellingsblokkene i et antall svarende til 200 klisjeer + reserver. | |

I hvert av disse trinn kan oppstå skader eller visse eiendommeligheter i klisjeene. En feil oppstått i 2.-originalen vises på alle merkene i arket (primær), mens feil oppstått i fellingstrinn nr. 2 (sekundær) bare vil komme til syne på fellinger fra en av graveringstypene osv.

Den fellingsteknikken som er nevnt her er årsak til at Centraltrykkeriets merker er av et mindre format (20 mm) enn Chr. Johnsens merker (21 mm). Ved avkjølingen etter avsmeltningen av voks-

asfaltformen trekker den tynne kobberplaten seg sammen og blir således noe mindre enn det opprinnelige avtrykk. Størrelsen kan av samme grunn også bli *varierende*.

Av platefeil for øvrig er der i denne utgaven *en mangfoldighet*. Noen er populære, fordi de er både sjeldne og morsomme, men de fleste har absolutt ingen interesse for andre enn forskere.

Papir og vannmerker.

Kontraktene om papirleveransen ble sluttet omtrent for hver enkelt budsjetttermin:

- 1885—86 fra Harald Lyche & Co.
- »— en liten restbeholdning papir fra Thv. Moestue & Co.
- 1886—87 fra Harald Lyche & Co. (først).
- »— Carl E. Petersen (hovedmassen).
- 1887—88 fra Harald Lyche & Co. (rest).
- »— Bentse Brug (hovedmassen).
- 1888—89 fra Bentse Brug.
- 1889—90 fra Bentse Brug.
- Siden 23. april 1890 Alvøens fabrikker.

Lyches papir er som regel tynt, men kan variere i tykkelse. Fargen er gråhvitt. Vannmerket har karakteristisk form og fins utelukkende i liggende stillinger 1, 2, 3, 4. Hvert ark à 100 merker inneholder 132 vannmerker, vannrett 11 og loddrett 12, i hver rad.

Moestues papir er som tidligere tynt, tett og hvitt og fins med begge varianter av vannmerket II og III i liggende stillinger 1, 2, 3 og 4; vm. type III er som regel skjevt sentrert i merket, oppe eller nede i kanten eller og delt med halvdelen på hver side av taggingen.

Carl E. Petersens papir er tynt og gråhvitt. Det har det ordinære vannmerke i liggende stillinger 1, 2, 3 og 4.

Bentse Brugs papir er middels tykt, glattere og tettere enn tidligere. Det er hvitt til gråhvitt og har det ordinære vannmerke i liggende stillinger 1, 2, 3, 4.

Til forskjellig tid under Centraltrykkeriets 10-årige frimerketrykning har det vært brukt *en annen type papir fra Bentse Brug*. Dette har stående vannmerke i stilling 5, 6, 7, 8, og har for øvrig et utseende lignende pergament med en noe

ru overflate (se på skrå mot lyset). Dette papir må betraktes nærmest som en *reservebeholdning*. Det ble brukt også i Centraltrykkeriets utgave med Antikva skrift i verdiene 5 og 50 øre grovtakket. I alle tilfelle må merker med dette papir betraktes som sjeldne. — På dette papir kan forekomme merker «uten vannmerke», idet en loddrett merkerad kan komme midt mellom radene av vannmerker, og disse blir synlig bare ytterst ved taggene og derfor *nesten usynlige*.

Alvøens papir er tett, tykt og gullig gråhvitt. Det har det ordinære vannmerke i stillinger 1, 2, 3 og 4. På grunn av papirets tetthet er det ofte vanskelig å bestemme vannmerkets stiling.

Trykningen.

Etterat de ferdige trykkplatene hadde fått en avpussing med kritt og bensin, ble de avlevert til boktrykkeren.

De ble satt inn i pressen, og trykningen foregikk slik at klisjérammen ble skjøvet inn under og presset mot fargevalsene, som avga farge til klisjeenes opphøyete partier. Herfra førtes klisjérammen inn under papirrullen, hvor fargen ble avsatt. De første trykkene (prøvetrykk) var ofte mindre vellykket og ble tatt på billig papirsort. Først når fargetilføring og tilretning var i orden, bruktes vannmerket papir.

De trykte arkene ble lagt i bunker à 500, og i løpet av en time var ca. 750 ark ferdigtrykt.

Gummieringen foregikk slik at ark etter ark ble overstrøket med sterk gummiopløsning ved hjelp av en bred og langhåret pensel. Arkene ble så lagt på tørkehyllet, hvor de tørket i løpet av 1 døgn. Ved gummieringen trakk arkene seg ujevnt sammen, de krøllet seg og måtte ligge en tid under sterkt press for å bli helt glatte.

Taggingen foregikk i den såkalte perforeringsmaskin — i prinsippet en taggingskam som ble presset gjennom arkene — 6 à 8 om gangen — og ned i en metallskive med tilsvarende huller. En rad merker ble tagget om gangen, og idet arkene førtes framover ble denne bevegelse gjentatt inntil alle merkeradene var tagget. Gjennomsnittlig ble tagget 500 ark i timen. Såkalt «*flisetagging*» skyldes dels *papirkvaliteten*, dels *det forhold*

at mange ark ble tagget samtidig. De underste arkene fikk derfor ofte en uklar gjennomlokking. Av samme grunn har mange ark større og grovere taggingshuller og henger dårlig sammen. Små uregelmessigheter kan påvises i taggingskammen. Således har i et visst tidsrom merke nr. 9 i hver rad en «liten» tagg oppe og nede — tagg nr. 9 fra venstre — og skyldes en svak forskyvning av en nål. Feilen er ikke synlig på alle plater og verdier. Ved rekonstruksjonsforsøk er dog denne feil i kammen til hjelp og orientering. Perforeringsmaskinen som var kjøpt i England i 1863, ble i 1892 underkastet en foreløpig reparasjon, slik at taggingen ble 13½ x 12½. Dette faller just i overgangstiden mellom 20 mm utgaven og antikva-utgaven, og bare noen få ark av 3 øre og 5 øre i 20 mm utgaven fikk denne grovtaggingen. Det er overveiende sannsynlig at antikva-utgavens 3 øre pl. I og 20 øre pl. I også er perforert samtidig med 3 øre og 5 øre 20 mm (tg. 13½ : 12½). Herom senere.

Dobbeltagging.

Som i tidligere utgaver fins det og i 20 mm utgaven dobbeltagging. Dette skyldes unøyaktig tagging av en eller flere merkerader med påfølgende omtagging, slik at det framkommer en dobbel rad perforeringshuller. Stillingen på disse hullingsradene kan variere fra ren «diamanttagging» til «svak» dobbeltagging.

Utaggete merker.

Av 20 øre plate II x (N.K. II d) ble i slutten av 1890 solgt et utagget ark ved Drammens postkontor. 10 eksemplarer ble først solgt ut, hvorpå arket ble lagt til side, fordi en ikke ville ha bryderiet med å klippe merkene fra hinannen. Restarket (90 merker) ble så solgt under ett til en samler, som siden solgte dem i porsjoner. De kom i handelen, avstemplet i tiden 1893—95 fra forskjellige byer i Norge. Prisen den gangen var fra kr. 16.00 til kr. 20.00. Arket hadde vannmerke I i stående stilling. — Av 10 øre plate VI fins også utaggete merker. Et slikt ark var blitt kjøpt ved skranken i Kristiania postkontor og ble avstemplet så tidlig som 10.—12. desember 1891 i Larvik.

(Fortsettes.)

Tendenser i britisk frimerkekunst.

Av Dr. W. Byam, F.R.P.S., London.

Mens jeg var i København under frimerkeutstillingen i august 1947, var jeg så heldig å møte herr Jarle O. Stensdal. Under diskusjon om vår hobbys framtid, kom vi inn på nåværende tendenser i England, og jeg fortalte ham om et foredrag om frimerkemotiver — holdt av John Easton for Royal Philatelic Society den 6. mars 1947. Easton, som er boktrykker og en mester i sitt fag, forsøkte å følge utviklingen av motivene på frimerker. De viste — slik som en også finner det innenfor alle kunstarter og håndverk — «en sammenhengende utvikling som er lett å følge». For mange samlere betyr «motiv» bare den ting som er avbildet på frimerket og det som ligger i bildet, uten hensyn til om det passer, eller til oppbygningen med skrift og rammer.

Mange av oss ser på vårt 1 d. svart — den første gummierte etikett for postal bruk — som et kunstverk og tilfredsstillende på alle måter, men bare få av oss vil kunne si bestemt hvorfor vi har denne mening. Her er det Easton kommer oss til hjelp. Han dissekerte frimerket slik:

1. Motivet dekker hele frimerkets flate og krever således maksimum av gravering — manuell eller maskinell.
2. Det er en innviklet bakgrunn som — fordi den er maskingravert — er matematisk nøyaktig og forhindrer en nøyaktig etterligning.
3. Dronningens hode er vakkert gravert for hånd og plasert mer i det optiske enn det matematiske sentrum. Når dette hodet settes inn i en sirkel eller oval, vil øyet befinne seg i det optiske midtpunkt.
4. Teksten er gravert for å passe nettopp til den plassen som står til rådighet og er helt igjennom ensartet.
5. Hjørneornamenter er føyet til som avslutninger for rammen.

I denne beskrivelsen fant Easton legemliggjort de tegneprinsippene som var de ledende innenfor britisk frimerkeproduksjon i den første perioden som sluttet i



Dr. W. Byam.

1862. Etter hans oppfatning skyldes det vellykkede frimerket i like høy grad bakgrunnen og bokstavenes form — gravert med maskin og for hånd i Perkin's, Bacon's trykkeri — som det kunstferdig utførte hode.

En avvikelse fra disse prinsippene illustreres når en ser på motivet for Ceylons sixpence 1857. Om dette merket sier han: «Hele likevekten er blitt ofret for det ubetydelige innfall å gravere inn ordet «Ceylon» i en kort bue og gjemme bort ordet «Postage». Ovalen er plasert riktig nok, men dronningens hode er tvunget ned og kommer under ovalens optiske sentrum.» Twopence-merket kritiserer han fordi «verdiangivelsens bokstaver er trykt med store italiske bokstaver som dissonerer med de romanske i ordet «Ceylon».

Gjennom hele sitt foredrag henledet Easton oppmerksomheten på riktig og feil bruk av bokstavformer, og den balan-

sen som oppnås ved at en velger det optiske i stedet for det matematiske midtpunkt. Når en studerer den virkning boktrykket har på frimerkemotivene våre, oppdager en innflytelsen fra den franske skolen ved den store likheten mellom den franske Ceres fra 1849 og Storbritannias fourpence fra 1855. Franskmannen Joubert var blitt ansatt av De la Rue for å gravere hodet, og det var han som «dannet den britiske underavdeling av denne franske skolen, med dens kraft i graveringen og dens finhet i fordelingen av lys og skygge, egenskaper som gir De la Rues tidligere arbeider en egen atmosfære.» Det kan være at Joubert har satt så store krav til finhet at trykkeren kom i vanskeligheter, for etter 1862 merkes det tydelig at linjene blir grøvre. «Den massive trykkflaten blir nå innført i større målestokk. Ornamentene får en ved å gravere noen hvite linjer i en massiv flate, inksripsjoner og verditall klaskes ut med tykke trykk-typer som nå erstatter gravørens finere bokstaver, maskinene kan gå fortore fordi det er færre flater med fin gravering å fylle med farge. Hake, lepper og hals forsterkes med tykke linjer og flekker, ørene fylles, nakkehårets linjer og sløyfer forsvinner eller løper sammen, det er frembrakt en overflate med et skjelett av massive områder over den flaten som dekkes av hodet, for at trykkvalsen skal ha en runway i sitt løp.»

Idet han gikk over til å behandle andre europeiske lands merker bemerket Easton at innflytelsen fra 1 d. svart var sterkest hos våre nærmeste naboer, særlig Belgia, men også Nederland og Luxemburg. Han bemerker at «utviklingen av motivet i disse landene nøye følger tendensen i England, også overgangen til boktrykk og det nyttehensynet som henger sammen med det.» — «Med unntak av Preussen, som kan ha hatt sine egne grunner for å henlede oppmerksomheten på sin monark ved en kraftig, formell tegning etter engelsk forbilde, nøyde i begynnelsen de øvrige statene i Midt-Europa seg med postale etiketter med et utseende som smakte av departement og skatteinnkreving.» Fra tidspunktet for Italias samling blir dette lands frimerker direkte knyttet sammen med Belgias gjennom De la Rue, og indirekte med Holland og Spania.

«Balkanstatene Romania, Serbia og Hellas er avleggere av den franske skolen uten antydning til britisk innflytelse.»

Russland — hvis frimerker «på enkelte måter var de ypperligste storverk innenfor den arten av motiver» — har påvirket Finnland og Bulgaria. «Bare i Portugal finner vi en uavhengig prosess, og deres myntpregede motiver når ikke langt over våre egne prestasjoner i 1847 og når aldri den ynde som mange av de britiske og amerikanske frimerkene har.»

Easton ga så et kort oversyn over frimerkene fra Sambandstatene og slo fast at «vi begge startet med den samme idé som grunnlag: et manuelt gravert hode på en maskingravert bakgrunn.» Han påviste innflytelsen fra U.S.A. på merkene fra våre daværende nordamerikanske kolonier, og senere på de sydamerikanske merkene. Deretter henvendte Easton sin oppmerksomhet på moderne frimerkekunst, og det han har å si om svenskene, må gjengis ordrett, da det kullkaster den troen at vi forlanger det umulige av våre kunstnere når vi ber dem få for mye inn på en for liten plass. Han sier: «Det er Sverige som siden 1920 har dannet en bestemt skole for frimerketegning, og som følgelig har laget frimerker hvor tankens originalitet, den fullkomne oppbygning og balanse, den briljante tekstgravering og den høyeste kvalitet i den tekniske utførelse — er kombinert.» Han konstaterer: «Dette landet har inntatt en plass for seg selv når det gjelder frimerkekunsten, tegnerne innenfor alle grener av landets industri er velkjente i sitt land. — Sverige er et lite land, men det har dannet skole med ikke mindre enn åtte frimerketegnere, som behersker det spesielle fag som heter frimerkekunst. Deres arbeid er samstemt, det er ett gjennomgangstema, tydelig merket Den svenske skole, formålsbestemt og førsteklasses utført. En føler at den svenske tegneren aldri har sett et fotografi.» Dette er svært rosende, og det leder Easton til den påstand at «vi har stadig et behov for en ny engelsk skole for de 56 forskjellige kolonier og dependencies hvis frimerker vi trykker.»

Som en kan tenke seg har dette stimulerende foredrag vekket alvorlige filatelisters oppmerksomhet, og en kan med sikkerhet forutsi at en mengde av dem vil se på sine samlinger med fornyet interesse og med forsøk på å se på merkene med en kunstners øyne, for å gjøre det samme som Easton har gjort: følge idéenes utvikling og den enkelte kunstners innflytelse, følge virkningen av en endret

produksjonsmetode og kravene fra en stadig økende posttrafikk.

En stadig større skare kaster seg med begeistring over studiet av postens utviklingshistorie. Brev og dokumentariske bevis for posthistoriske hendelser er gjenstand for deres søken. De holdes tryllebundet av postbefordringens romantikk og av inspirasjonen til pionerene, som ved sine vågestykker jevnet veien for våre dagers nett av kommunikasjoner. For dem representerer merket som det er klebet på, bare et avsnitt av filatelen — slik som *De* oppfatter begrepet. Og deres begeistring er ikke vanskelig å forstå. Kan en gå i gang med et mer fascinerende studium enn å dra ut på oppdagerferd i de kompliserte forholdene som ble erstattet av Verdenspostforeningen, eller grevene av Thurn og Taxis' bedrifter, eller de tapre anstrengelser som løytnant Waghorn gjorde for å få etablert en postrute til lands over Egypt til Østen, eller i feltpostens organisasjonsevne når den forsøker å holde kontakten mellom soldaten i første linje og hans slektninger hjemme. — Bare i den siste tiden har jeg vært ansvarlig for to nye, lovende posthistorikere. Den ene har skrevet om postgangen i Antarktik, et område som har krevet mot og utholdenhet av helter fra mange land. Den andre har skrevet en oversikt over de forberedelser som har vært nødvendige forat luftposttjenesten har kunnet utvikle seg så raskt til det den er i dag. En posthistoriker som søker etter et emne for utforskning, må aldri glemme at historie blir til hver time som går.

Den gamle skole innen filatelen er ennå meget sterk i England. For dens tilhengere er problemene ved frimerkenes framstilling av størst viktighet. Og en kan godt huske på at dette området ennå på langt nær er uttømt, selv innenfor de første utgavene fra de fleste land: for lite studiemateriale er hovedhindringen. Resultatet er at nyere merker blir vist økende interesse, men bare så altfor ofte blir slike merker samlet i små mengder før en er klar over de muligheter de byr som studieobjekt, og så er det igjen det gamle: for lite og for sent. Med disse tingenes tilstand i tankene sier Easton: «Det forekommer meg merkelig at The London Philatelist — organet for The Royal Philatelic Society — ikke regelmessig publiserer detaljene i de forhandlinger som

har ført til tegning, graving og trykking av hver ny frimerkeutgave, i det minste innen Det britiske samveldet.» Jeg deler fullt ut denne oppfatningen og gjentar den med det håp at andre land utenom Storbritannia vil høre den og samle kunnskap mens det er lett, og således unngå et ofte fruktesløst arbeid en gang i framtiden.

Spesialkonvolutt fra Frimerkeutstillingen i Stockholm.

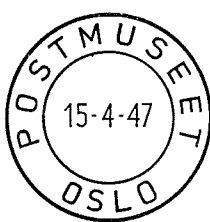
I anledning av den norske frimerkeutstilling i Postmuseum i Stockholm, som avholdes i tiden 20. januar—26. februar 1950, vil der bli utgitt en spesiell minnekonvolutt i 3-fargetrykk. Pris pr. konvolutt, fritt tilsendt, er kr. 0.60 pr. stykk.

Da mange sikkert ønsker å sende sine samlervenner i inn- og utland en hilsen fra denne utstilling, har en truffet følgende ordning for bestillinger:

1. Bestillinger kan innsendes til tidsskriftets adresse: Postboks 46, Høvik. Bestillingene må være ledsaget av kr. 0.60 pr. adresse. Beløpet kan sendes pr. postanvisning eller i gangbare minnefrimerker.
2. Bestilling kan innsendes til: Den norske frimerkeutstilling, Postboks 349, Stockholm 1, Sverige, og må være ledsaget av kr. 0.60 pr. adresse. Dette beløp kan vedlegges i gangbare norske minnefrimerker.

NB. Skal konvoluttene sendes til land utenom Norden, økes prisen med kr. 0.10 pr. konvolutt.

Konvoluttene vil bli frankert med det svenske U.P.U.-merket og avstemples med utstillingens spesialstempel.

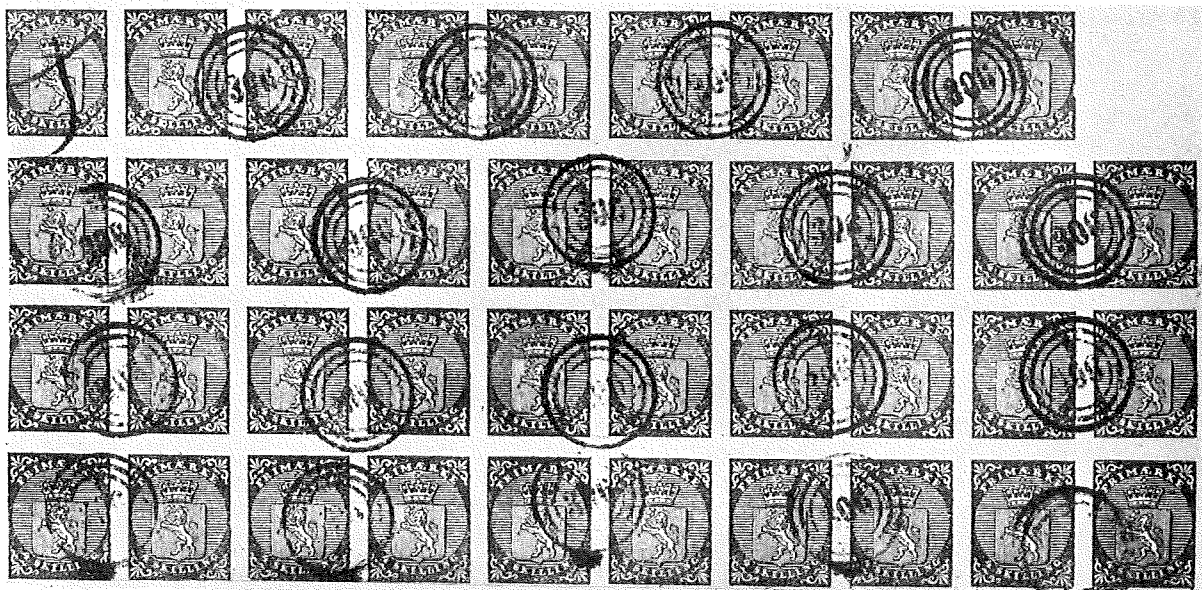


Besøk
Postmuseet

Apningstider:
Søndag kl. 12—15
Tirsdag » 10—15
Torsdag » 10—15
Fredag » 10—15

Sjeldne norske blokker 1855–1910.

Av Arnstein Berntsen.



Når jeg på oppfordring av redaktøren skal skrive en artikkel i dette nummer av vårt tidsskrift, faller det meg av to grunner naturlig å velge ovennevnte tittel, — først og fremst fordi jeg aldri selv har lest noen samlet vurdering av slikt, og dernest fordi dette samlerområde har min spesielle interesse.

Men jeg har så langt fra nådd fram til kunnskap om disse ting på egen hånd. Som enhver samler har jeg naturligvis hatt den filatelistiske litteratur å støtte meg til, — og også gjennom årrekker nytt godt av en mengde filatelistiske bekjentskapers erfaringer, — men det som har tellet mest, har vært den direkte, årelange, personlige kontakt med spesialister på norske frimerker, og jeg vil her tillate meg å nevne Johs. Jellestad, Dan Thune-Larsen og Bjørn Melbye, som dem som har gitt meg den verdifulleste bistand.

Det største klenodium av norske blokker må vel sies å være *den brukte 39-blokk av 4 skilling 1855* (N.K. Nr. 1 — alle etterfølgende nummer refererer seg til «Norgeskatalogen»). Den befinner seg dessverre ikke i Norge i øyeblikket, og jeg har til min skrekk hørt at den skal

være *delt i to deler*, men jeg vil håpe at dette ikke medfører riktighet! (fig. 1.) I Sverige befinner seg *en brukt 10-blokk* av samme merke, og det interessante ved denne er at den er randblokk av arkets blokk B, og med så bred rand i overkant at den viser rester av de nederste merker i blokk A! Således var den i sin tid et ledd i Johs. Jellestads og Abr. Odfjells beviskjede ved opplætning av merket i begynnelsen av 30-årene. Av Nr. 1 finnes også (fig. 2) *en ubrukt 4-blokk* (randblokk av blokk C) som er unic! Dessuten finnes en del 4- og 6-blokker i brukt stand, og likeledes 6- og 8-striper, som alle er ettertraktete objekter.

Av Skilling Oscar 1856/57 kjennes *ubrukte* blokker på henholdsvis 12, 15 og 9 av 2, 3 og 4 skilling, mens den største ubrukte blokk av 8 skilling «bare» er 6. Men også andre, *ubrukte* blokker av disse merker er sjeldne, spesielt av 8 skilling, som vel neppe er kjent i større antall enn 3 blokker. Sitrongul 2 skilling er ukjent i blokk. Også *brukte* blokker av 2 og 4 skilling er sjeldne, mens 3- og 8-skilling forekommer hyppig.

Våpen Skilling 1863/66 byr også på en

del sjeldenheter, således *ubrukte* blokker av 2 skill (2 kjent), 4 skill pl. I og 8 skill (10-blokk største kjente). Likeledes er *brukte* blokker av 2, 4 og 24 skill store sjeldenheter (NB. med enringsstempel!).

I serien Våpen Skilling 1867/68 er ubrukte blokker *ukjent* av 13 b og 15 b, og største *ubrukte* blokker av 13 a og 15 a er 8—10-blokker. Nr. 14 a er også sjelden i ubrukte blokker (10 største kjente), mens de sjeldneste *brukte* blokker av denne utgave vel også er 13 a og 14 a.

Av Skilling Posthorn 1872/75 er en del *ubrukte* blokker foreløpig *ukjent*, således 17 a og 18 a, mens de sjeldneste blokker ubrukt for øvrig er 16 I a og I b (4 og 6 største kjente), 19 I a og b (4 og 6 største kjente), nr. 20 (15 største kjente?), og en ny plate I av nr. 21 med hvit gummi og bare ti typer (1/4-ark kjent). —

Av *brukte* blokker er vel de sjeldneste 16 I og 20, mens 17 a, 18 a og 19 I er *ukjent*. Dessuten finnes en ubrukt 4-blokk av nr. 19 I på gullig, tykt papir, som bl. a. ved typesammenstillingen viser at der må ha vært en ny plateoppsetning mellom plate I og II (unic).

Når jeg nå går over til øremerkene, må jeg nøye meg med å nevne de aller sjeldneste ting. Av utgavene 1877/78 er de sjeldneste *ubrukte* blokker: nr. 24 II b og c (b også kjent på *gullig papir!*), 24 III a og b, 25 II, 27 (6 største kjente), og 28 (3 kjent), — og av kjente *brukte* blokker tar nok delvis de samme prisen, muligens også nr. 24 I b!

Blant de største sjeldenheter er ennvidere blokker, både *ubrukte* og *brukte*, av de fleste nummer i «21 mm-utgaven» 1878/83. Først og fremst *ubrukte* blokker av (fig. 3) nr. 35 (6-blokk = unic?), og 4-blokker av 36 (3 kjent), 38 (2 kjent?), 40 I (1 kjent), og 40 II (2 kjent), mens jeg antar at nr. 37 er eneste hovednummer som er *ukjent*. Som brukte blokker har jeg bare kjennskap til nr. 35, 38, 39 og 40 I a, og de er meget sjeldne.

Av 21 mm-utgaven for øvrig (stereotypi) er nr. 44 (9 største kjente), 45 I ren brun, 46 (2 kjent), og 47 (3 kjent) de sjeldneste av *ubrukte* blokker, — nr. 46 *antagelig den beste!* Av *brukte* blokker tror jeg at nr. 44 og 45 I er de sjeldneste, — sistnevnte har jeg ikke sett!

Utgaven 1886/93 — «20 mm-utgaven» — byr på mange sjeldenheter og er et meget vanskelig felt når det gjelder blokker, spesielt av ubrukte. I tidens løp er

masser av større og mindre slike blokker delt opp i enkeltmerker, uten at eierne har vært oppmerksom på sjeldenhetsgraden. I dag finnes derfor sørgelig lite å få tak i, men man kan kanskje si: «Desto mer interessant blir samlerområdet»? Ja, kanskje sant nok, men det ulykkelige er at selve trykkplatene er borte, og en hel del av disse merkene har selv ikke vårt Postmuseum hverken blokker eller ark av, — dette gjelder også «21 mm-utgaven» (elektrotyp)! Således er det nå store vanskeligheter med rekonstruksjon og «typing» av arkene. For den saks skyld gjelder dette forhold delvis også «Skravert øre» 1877/78, og arkskjemaer savnes fremdeles for bl. a. nr. 25, 27, 35, 36, 37, 38, 40 II, 51, 52, 53 (unntatt pl. IV), og 54 II og III, — samt for skilling posthorn nr. 19 I og 20.

De sjeldneste ubrukte blokker av 20 mm-utgaven blir: nr. 49 I grønnlig oliven (1 kjent), 51 I og III b, 51 II a Petersens papir (1 kjent), 53 I, II a (2 kjent), 53 II b (10 største kjente?), og 53 V. En ubrukt 6-blokk av nr. 53 VII med 2 stk. av den vanlige type 1 og 4 *stk. av den sjeldne type 2* er vel et unicum. Ennvidere har vi nr. 54 I første trykning, 54 II b, c, d og 54 III. Og av *brukte* blokker vil jeg fremheve nr. 51 I—II—II (pl. I antagelig *ukjent*), 52 II a, 53 I, II og V, samt 54 I, II og III.

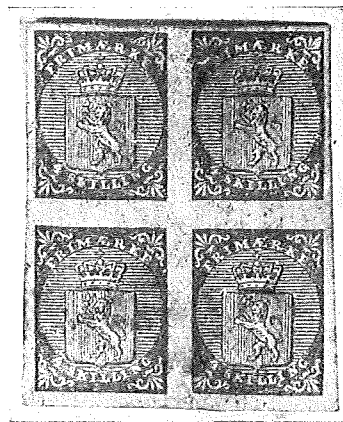


Fig. 2.

Av antiqua-utgavene 1893/1908 fra Centraltrykkeriet og Chr. Knudsen fester vi oss ved *ubrukte* blokker av nr. 56 (20 største kjente), 58, 61 II (2 kjent), 63, 64 (3 kjent), og 72 som spesielt sjeldne. Og av *brukte* blokker tar nr. 56, 58, 61 II,

63, 64, 71 og 72 prisen. Dessuten byr den fintakkede Knudsen-utgave på noen ekstra sjeldenheter, nemlig ubrukte blokker av heftemerkene av 5, 10 og 20 øre fra 1904 og 1907! Av førstnevnte verdi kjenner jeg bare 1 stk. 4-blokk fra 1907, — og har hørt om 2 stk. 6-blokker, — mens jeg av 10 og 20 øre kjenner 3 stk. 6-blokker av hver fra 1904, — både med stående og liggende vannmerke! Av senere ubrukte blokker vil jeg spesielt fremheve nr. 95 og 110 I (Kirste & Siebert-trykket) — (1 kjent) og også nr. 110 II a.

Utenom frimerkene er der også en del *Portomerker* som kan oppvise sjeldne blokker, spesielt ubrukte som: nr. 3 c (2 kjent), 4, 6, 7 og 15 b (opplag bare 1700 merker!), og av brukte blokker vel spesielt 3 c, 4 og 7.

Selvsagt finnes der også en del sjeldne blokker som må regnes som *varianter*, og her kjennes ubrukt f. eks. 4 skill 1863/66 plate II *utakket* (1 ark kjent og oppdelt!), 2 skill 2 1867/68 horisontalt *utakket mellom merkene* og dobbelttakket øverst (3 kjent), 1 skilling posthorn plate II do. (vertikalt par = unicum!), 2 skilling posthorn mørk gråblå (1 trykning) med *stående vannmerke*, (2 ark oppdelt?), 7 skilling plate III sterkt transparent, brukt 4-blokk av nr. 53 IV med 2 av *brevkortklisjeene som 2 nederste merker!* (unic), *utakket ubrukt* 6-blokk av nr. 54 II d (største kjente), og likeledes forekommer en del ubrukte blokker med retusjer, oppgraveringer og platefeil, som alle er av stor interesse. — Ubrukte blokker av nr.

31 m/ dobbelt- og «diamanttakking» kjennes også (8 største kjente), og likeledes *baktrykk* av provisoriet på nr. 88. Av brukte blokker finnes nr. 1 med «Dobbeltfoten», men ellers forekommer meg bekjent ingen av de store varianter sittende i brukte blokker. — Av «Returmerkene» forekommer begge varianter i ubrukte blokker.



Fig. 3.

Dette er da en oversikt over hva jeg kjenner av sjeldne norske blokker — og sjeldenhetsgraden er likeledes forsøkt betegnet, men å gi noen vurdering for øvrig (f. eks. omsetningsverdi) er helt umulig. Selvsagt kjenner jeg de siste års omsetningspriser for en stor del av objektene, men jeg finner liten grunn til å nevne dem her. Alt i alt må slikt bli gjenstand for en skjønnsmessig vurdering, som alltid vil kunne variere sterkt!

En del av de nevnte katalognummer forekommer i *helark* — enten i Postverket eller hos samlere — og jeg tillater meg her å henvise til «Norgeskatalogen 1949», side 86.

Til sist vil jeg bare tillate meg å anmode om opplysning om eventuelle sjeldenheter som jeg måtte ha utelatt, likesom jeg sterkest mulig vil presisere, at Norsk Filatelistforbunds Håndbokkomité er interessert i alle opplysninger på nevnte områder som kan tjene til å belyse framstillingen av de norske frimerker — spesielt for de merkens vedkommende hvor jeg i artikkelen har nevnt at det savnes *arkskjemaer!* Likeledes er Oslo Filatelistklubbs katalogutvalg takknemlig for opplysning om norske striper og blokker som er sjeldne.

Arnstein Berntsen.

Bruk

Norsk Filatelistforbunds stempelvignetter

3 øre pr. stykk, hvorav 1 øre
går til Norsk Postmuseum.



Fåes i «Samlerluka», hos frimerkehandlerne og hos F. C. Svendsen jr. — Sportsdepotet, Bergen.

Blokker à 50 stk. kr. 1.50.

POLMERKENE 1925

Av Arnold Schytte Ødegård.

I skrivelse av 7. januar 1924 søkte Roald Amundsen til Handelsdepartementet om at der måtte bli utgitt et spesielt frimerke til frankering av polkortene, som da var utkommet og solgt i anledning av hans påtenkte flukt over Nordpolen. Departementet svarte at de samtykket i dette, «dog under den forutsetning at frimerket blev påsatt og avstemplet på Oslo postkontor mot betaling av frimerkets pålydende».

Da denne frimerkeutgivelse var tenkt som støtte for ekspedisjonen, meddelte Roald Amundsens representant Leon Amundsen i skrivelse av 14. februar 1924 at utgivelsen av en enkelt verdi (det var da tenkt 25 øre) ikke ville være noen økonomisk støtte, og foreslo for Departementet at der ble utgitt en serie frimerker, hvorav et begrenset kvantum skulle selges på postkontorene, og resten overlates Roald Amundsen for salg til frimerkesamlere, hvorved han håpet på en større pengesum til støtte for ekspedisjonen.

I skrivelse av 17. mars 1924 bekreftet Departementet at «de på grunn av de foreliggende omstendigheter fant å kunne samtykke i utgivelse av en serie frimerker i verdiene 5, 10, 15, 20 og 25 øre».

I skrivelse av 12. januar 1925 meddeler Norsk Luftseiladsforening at de hadde påtatt seg å organisere Roald Amundsens polflyvning og ba om Handelsdepartementets bekreftelse for utgivelse av frimerkeserie (herunder også senere tilleggsavtale for verdiene 2 og 3 øre). Denne bekreftelse forelå fra Departementet ved skrivelse av 10. februar 1925.

Det skal her innskytes at merkene forelå ferdig fra trykkeriet allerede sommeren 1924.

I sirkulære av 20. mars 1925 meddeler Handelsdepartementet: i anledning av Roald Amundsens polflyvning vil der fra 1. april bli satt i sirkulasjon en serie frimerker i verdiene 2, 3, 5, 10, 15, 20 og 25 øre. Frimerkene vil bli trykt én gang og i et begrenset antall. Der vil ikke bli anledning til å rekvirere dem hos frimerkeforvalteren. Derimot vil det bli tilstillet postkontorene et begrenset antall av merkene.



A. Schytte Ødegård.

Merkene er tegnet av maleren Thorolf Holmboe etter utkast av frimerkeforvalter Sigurd Hennum.

Firma Wilh. Scheel & Co., Oslo, har fotografert tegningene og kopiert dem på sink som etter etsing er påstøpt blyfot. Det er laget 2 originalklisjeer av hver frimerkeverdi på denne måte. Trykkplaten er framstillet ved hjelp av voksavstøpninger av originalklisjeene, med derpå følgende kobberfelling og montering i forholdet I—II, I—II osv. Da de 2 x 50 fellingser er dårlig utført (antas å skyldes fellingsmassen), kan man skille ut de to originaltyper og deres 50 fellingstyper. Originalklisjeene finnes ennå oppbevart på Postmuseet, Oslo.

Papiret til disse merker ble levert av Hamang Papirfabrikk. Det har en svak gullig farge. Gummien er klar hvit.

Papiret har vannmerke posthorn (type 1) i 4 liggende stillinger. Ved undersøkelse av et større materiale har jeg funnet at den prosentvise fordeling er 25 for hver stilling. Dette tyder på at papirformatet var 4 x 100 merker som ble trykt slik:

·AI	·III
I.	II.

En trykningsmåte som er kjent fra tidligere trykninger fra Chr. Knudsens trykkeri (bl. a. portomerkene) som trykte disse merker. Merkene er tagget $14\frac{1}{2} \times 13\frac{1}{2}$, til dels dårlig utført. Arkene er uten marginal.

2 øre

Opplag i alt 569 700, derav solgt gjennom postkontorene 100 000, og resten — 469 700 — ble stilt til rådighet for Norsk Luftseiladsforening.

Fargen er gulbrun uten større nyanser. 2 typer med 50 fellingstyper:

Type I. Har store vel avgrensede fargepletter på isbjørn. Fargeplett under halsen og en stor, klar fargeplett på høyre baklår. Venstre baklabb er butt. (Se pilene.)

Type II. Har små til dels uklare fargepletter på isbjørn. Mangler fargepletten under halsen og som regel også på høyre baklår. Venstre baklabb er framskutt. (Se pilene.)

Fellingstyper:

Første tall angir merkets plass i arket, det andre angir antall fargepletter på isbjørnen.

På tegningen av type I og II er inntegnet en del feil som i teksten er kort beskrevet. I min samling — som tidligere har vært vist bl. a. i Troms Filatelistklubb og på Helsingfors-utstillingen — er de 100 fellingstyper tegnet og beskrevet, men klisjékostnaden gjør det umulig å ta klisjeer av disse tegninger. Håper at tegningene her og teksten vil hjelpe dem som vil benytte en kveldstund til å se på sine polmerker.

Type I.

1. 31. Skadet E i ØRE og tynt oppstrek på N (ikke tegnet).
3. 31. Avskradd ø. merkekant fra ø. v. hj. Utspring ø. h. hj.
5. 31. Stort brudd i løkken på R i ØRE. Avskradd oppstrek på N (ikke tegnet).
7. 30. GE i NORGE forbundet nedentil med en hvit strek.
9. 30. 2 fargestreker går inn i h. baklår. Avskradd n. h. hj.
11. 31. Hakk i midt i R i NORGE.
13. 28. Sterk bøyning på oppstreken på N (ikke tegnet).
15. 32. R i NORGE og n. v. hj.
17. 35. Hakk i flyvingen.
19. 28. Ru h. merkekant og utspring n. v. hj. (ikke tegnet).
21. 28. Ø. v. hj.
23. 27. Ru ø. merkekant. Avskradd n. v. hj. 1. bølgelinje er spiss til venstre (ikke tegnet).
25. 32. 3 svake hakk i v. merkekant over og ut for NORGE.
27. 28. Fane på oppstreken på N.
29. 32. Bruddet på O i NORGE. Hvit strek i O i POST (ser i siste trykningsstadiet ut som Ø).
31. 33. Avskradd ø. h. og n. v. hj. (ikke tegnet).



Type I.

33. 32. Sterk ru h. merkekant. Avrundet n. v. hj. (ikke tegnet).
35. 27. Ru h. merkekant mot ø. h. hj. Utspring n. v. hj. Begge bølgelinjer spisse til venstre (ikke tegnet).
37. 18. Hakk ø. h. hj. Ru h. merkekant. Utspring n. v. hj. (ikke tegnet).
39. 27. Hakk i h. merkekant ved flyet. Avskradd ø. h. hj.
41. 26. Hakk i v. merkekant ut for 1. bølgelinje. Avrundet n. v. hj. (ikke tegnet).
43. 30. Ø. merkekant har fall mot ø. v. hj. Hakk i løkken på R i NORGE (ikke tegnet).
45. 24. Tykk oppstrek på N og hakk i løkken på R i NORGE (ikke tegnet).
47. 21. Hakk i ø. merkekant ved ø. h. hj.
49. 23. Ø. merkekant har fall mot ø. v. hj. Svak hvit flekk på isbjørnens bakdel (ikke tegnet).
51. 26. Ru h. merkekant og 2 hakk i v. merkekant over og ut for N (ikke tegnet).
53. 31. Skadet S.
55. 30. Ru h. merkekant. Fortykkelse og spisse oppstrek på N (ikke tegnet).
57. 31. Skadet E i ØRE.
59. 28. Hvit strek i O i POST, for øvrig skade i S, og R i ØRE.
61. 31. Ru h. merkekant og avrundet ø. og n. v. hj. (ikke tegnet).
63. 24. Ru ø. merkekant. Svak utspring ø. v. hj. (ikke tegnet).
65. 25. Utspring ø. v. hj. Hakk i v. merkekant under og ut for 1. bølgelinje (ikke tegnet).
67. 24. Hakk i ø. merkekant ved ø. v. hj.
69. 22. Ru h. merkekant og utspring n. v. hj. (ikke tegnet).
71. 25. Hakk i h. merkekant ut for flyet (som nr. 39) og avskradd n. v. hj.
73. 22. Løkken på R i ØRE rett oventil. Utspring h. merkekant ved ø. h. hj. (ikke tegnet).



Type II.

75. 22. Tverrstreken på T er avkortet.
77. 24. Kort forstrek på P. Brudd på isflaket under isbjørnens h. baklabbe (ikke tegnet).
79. 21. Brudd på isflaket. Hakk i ø. v. hj. N. merkekant har bøyning under NORGE (ikke tegnet).
81. 21. Stort brudd på isflaket. Brudd på ø. v. hj. Avrundet n. h. og ø. v. hj. (ikke tegnet).
83. 26. 2 svake hakk ved n. h. hj. og ett ved ø. h. hj. Fargepletten under halsen (typetegnet) går ut i merkefeltet (ikke tegnet).
85. 30. Stort brudd på isflaket (ikke tegnet).
87. 22. Som regelen er hvit flekk under E i NORGE.
89. 27. Flere skader i bokstavene — O i POST ser ut som U. Utspring n. v. hj. (ikke tegnet).
91. 24. Begge bølgerlinjer spiss til venstre og som regelen et lite hvitt punkt ut for N.
93. 29. Hakkene i h. merkekant.
95. 26. Brudd på isflaket. Ø. merkekant ru og avrundet (fall mot begge hj.).
97. 29—30. Sterk fall ø. merkekant mot ø. h. hj. og utspring n. v. hj. (ikke tegnet).
99. 32—33. Tynn oppstrek på N og skadet E i ØRE.

Type II.

2. 26. V. forlabbe forbundet med isflaket med en hvit strek. Avskradd n. v. hj.
4. 24. To svake hakk ved ø. v. hj. Avskradd n. v. hj. Ru ø. merkekant mot ø. h. hj. (ikke tegnet).
6. 26. Sterkt avrundet ø. h. hj. Hakk ved n. v. hj.
8. 25. E i NORGE.
10. 25. Stor tann.
12. 24. 2 hakk i ø. merkekant.
14. 28. Tykt flyskrog. Avskradd n. merkekant fra n. v. hj.

16. 26. Skadet 2-tall. Sterkt ru ø. merkekant. Utspring ø. h. hj.
18. 26. Ru v. merkekant. Utspring n. h. hj. (ikke tegnet).
20. 24. Hakk i n. merkekant ved n. h. hj.
22. Den kjente «Uten haleror». Må ikke forveksles med nr. 46 som i siste trykningsstadiet er lik (ikke tegnet).
24. 30. Ru ø. og n. merkekant (ikke tegnet).
26. 28. Avrundet n. h. hjørne. Haleroret er firkantet (ikke tegnet).
28. 25. «Bomben» under flyet.
30. 26. Hvit strek i O i NORGE og skadet R i NORGE.
32. 27. E i ØRE.
34. 20. Ru n. og ø. merkekant. V. baklabbe klumpet tilspisset (ikke tegnet).
36. 25. Ru v. merkekant. Utspring n. h. hj. (ikke tegnet).
38. 27. Sterkt ru v. kant. Hakk ved n. h. hj. (ikke tegnet).
40. 28. Utspring n. v. hj. Hakk ved ø. h. hj. Ru merkekant ut for NORGE og bølgerlinjene. Utspring n. h. hj. (ikke tegnet).
42. 23. Hakk n. v. hj. Utspring n. h. hj. (ikke tegnet).
44. 28. Utspring ø. h. hj. Avkortet oppstrek på N (ikke tegnet).
46. 25. Avskradd ø. h. hj. Svakt haleror (kfr. nr. 22) (ikke tegnet).
48. 27. Ru ø. merkekant. Svakt skadd i n. v. hj. (ikke tegnet).
50. 22. Sterkt utspring ø. h. hj. Avrundet n. v. hj. (ikke tegnet).
52. 23. Svakt ru h. merkekant. Svakt hakk ut for N i NORGE (ikke tegnet).
54. 20. Hakk i n. h. hj. Tynn S i POST og toppet haleror.
56. 22. Tynn S i POST og avrundet n. h. hj. (ikke tegnet).
58. 23. Kort spiss oppstrek på N. Stort hakk i h. merkekant. Utspring n. h. hj., toppet haleror.
60. 22. Hakk i v. merkekant. Tykk n. tverrstrekk på E i NORGE. «Kule» i n. slynge i S i POST.
62. 27. Svakt hakk ved n. h. hj. Ru v. merkekant på n. v. hj. (ikke tegnet).
64. 23. 2 hakk ved ø. h. hj. Avrundet n. v. hj. og utspring n. h. hj. (ikke tegnet).
66. 21. Spiss nedtrekk på P i POST, og tynn slynge på S (ikke tegnet).
68. 26. E i ØRE. Hakk i ø. merkekant over isbjørns rygg. Spiss nedtrekk på N.
70. 23. Ru ø. merkekant. Avrundet n. h. hj. (ikke tegnet).
72. 23. Ru ø. merkekant fra ø. h. hj. Hakk og utspring ø. h. hj. Svakt brudd på isflak (ikke tegnet).
74. 19. Ru h. merkekant fra n. h. hj. Avkortet slynge på S i POST. Spiss oppstrek på N (ikke tegnet).
76. 24. Stort hakk ved n. h. hj. Avkortet tverrstrekk på T i POST (ikke tegnet).
78. 22. Stor fargeplett på isbjørns rygg. Hakk n. v. hj. og ved ø. h. hj. (ikke tegnet).
80. 22. Skadet Ø i ØRE, og hakk i 2-tallet foran fotstreken.
82. 26. Kort oppstrek på N i NORGE. «Utklipp» u. h. hj. (ikke tegnet).
84. 30. Hakk i h. merkekant ved ø. h. hj.

86. 26. Liten T i POST. Flyets ving dekker flymotoren. Utspring ø. h. hj.
 88. 21. Brudd på isflaket. Avskrådd n. merkekant fra n. h. hj. (ikke tegnet).
 90. Tynn S i POST. Hakk i 2-tallet (lik 80), og i siste trykningsstadiet også ØRF.
 92. 22. Ru n. merkekant. Avskrådd mot ø. h. hj. Avrundet ø. h. hj. (ikke tegnet).
 94. 22. Ru h. merkekant. Svakt hakk ved ø. h. hj. (ikke tegnet).
 96. 26. Begge bølgelinjer har fortykkelse til venstre. Flere hakk i ø. og h. merkekant.
 98. 21. Bokstavene E i ØRE og T i POST er tynne. T mangler som regel tverrstrek (ikke tegnet).
 100. 24. R i NORGE. Hakk i n. h. hj. I siste trykningsstadiet får en ØRE.

Skal siden få komme tilbake til de øvrige verdier — forsåvidt angår typer med fellingstyper.

Arnold Schytte Ødegård.



Alf G. Johnsen.

Det var nyttårsaften det sørgelige budskap, at Alf G. Johnsen var gått bort, nådde hans familie og venner. Og dermed har vi mistet et godt menneske og en god kamerat!

Alf G. Johnsen var som filatelist en av de mest kjente og en av de mest avholdte, — spesielt innen sin egen klubb, Oslo Filatelistklubb, men også i tallrike andre innen- og utenlandske klubber, hvor han var et aktivt medlem.

Allerede 17/12 1906 kom han inn i Oslo-klubben, og han kom hurtig med i klubbens administrasjon, — således har han vært klubbens formann i flere år og sittet i flere styrer, — sist i jubileumsåret 1946 som nestformann, og formann i festkomiteen.

Alf G. Johnsen nådde da også så høye utmerkelser som vår klubb kan gi: Før det første innehadde han allerede fra 11/12 1926 Storkorset av «Det Gyldne Posthorn» og var også fra slutten av 20-årene og helt til sin død ordenens Stormester. Og den 6/1 1941 ble han utnevnt til Oslo-klubbens æresmedlem. I 1946 ble han valgt til formann i klubbens 7-mannsråd og var dessuten medlem av Anderssen-Dethloff medaljens komité siden denne medalje ble innstiftet.



Utenom dette har han hatt utallige andre tillitsverv, og nettopp fordi han var den han var: En ualminnelig rettskaffen og hyggelig kar som alle kunne ha tillit til i et hvilket som helst spørsmål som dukket opp, — dertil en pålitelig kamerat og god venn som en alltid hadde stor glede av. En mann som ikke bare fremsatte sine bestemte meninger, men som også forsto å forsvare dem, og å gjennomføre sine planer. Og alt dette har vært til stort gagn for både Oslo-klubben og norsk filateli for øvrig.

Dessuten var en av hans største interesser organisasjonen av Nordisk Filatelist Forbund, hvor han var delegasjonens formann helt til året før de norske klubber meldte seg ut av forbundet. Hans idé med reorganisasjon av forbundet, som ville kunnet gi dette virkelig makt i nordisk filateli, førte ikke fram. Men hans plan var god, og det var mangelen på enighet og samhold i de andre nordiske land som må bære skylden for at selve forbundstanken ikke ble virkeliggjort slik den burde! Alf G. Johnsen deltok i samtlige Nordiske filatelistkongresser, alltid som en av de ledende personligheter, og han har satt mange merker i internasjonal filateli.

Således var han en høyt skattet foredragsholder hvor han kom, — han hadde nydelige og verdifulle samlinger, og har

gjennom sine personlige, utenlandske kontakter alltid arbeidet for å gjøre norsk filateli kjent. I «The Royal Philatelic Society», London, fikk han den æresbevisning å bli valgt til en av klubbens 400 «fellows».

Det er med sorg Oslo-klubbens styre skriver denne nekrolog. En verdifull filatelist — et verdifullt menneske — er gått bort, — slike mennesker som en meget sjelden finner!

Fred med hans minne!

I styret for Oslo Filatelistklubb:

Arnstein Berntsen.

Formann.

Møtereferater fra FORBUNDSKLUBBENE

D'herrer Sekretærer bes sørge for å sende inn referatutdrag *omgående*. Referatutdragene må være *kortfattede*, og skål være redaksjonen i hende senest 5. i hver mnd. Sterkt forsinkede referater kan ikke påregnes inntatt.

DRAMMENS FILATELIST KLUB



sammen med klubbens junioravdeling holdt møte nr. 228 mandag 12/12 1949 i Central Hotel.

Formannen, ing. Sverdrup, ønsket velkommen, og spesielt til våre juniormedlemmer og til våre to Oslo-gjester, hr. Ulleberg — tillitsmannen for junioravdelingen der —

og formannen for junioravdelingen, hr. Langfeldt. — Referat fra foregående møte ble opplest og vedtatt. Formannen refererte innkommen post. Da det var juniorene som for størsteparten skulle stå for aftenens program, uttalte formannen bl. a. at det var av største betydning for klubbens framtid og trivsel at vi av og til kunne ha møter sammen med våre juniormedlemmer. For seniorene har det interesse å se og høre hva juniorene holder på med, og hvor langt de er kommet i sitt arbeide med vår felles hobby, og for juniorene må det være morsomt å forsøke seg i et større program sammen med sine eldre brødre i hobbyen. Formannen sluttet sin tale til juniorene med å si at «vi seniorer kan ikke ønske noe bedre for dere enn at den lærdom vi gir dere som juniormedlemmer, må bli til gagn og glede for dere — først og fremst innen hobbyen, og dernest på de oppdragende felter som naturlig følger med. Så møtes vi da i kveld under junioravdelingens slagord: Filateli — gir glede og verdi.»

Etter disse ord overtok juniorene ledelsen av møtet, og formannen, hr. Håland, erklærte møte nr. 93 for satt og overlot så plassen til viseformannen, hr. Blandhoel, som ledet hele juniormøtet. — Referat fra foregående møte ble opplest, og vi fikk så siste nummer av junioravdelingens avis «Pro Filatelia» referert. Denne avis vakte enorm begeistring og ga mang en senior litt å tenke på. Vi fikk så åen sketsj: «Frimerkedilla», ved herrene Risnæs og Vinnes. Den var

riktig fornøylig. Hr. Blandhoel kåserte om «Min hobby». Det var Israels frimerker han fortalte om, samtidig som han viste fram merker fra dette nye land. Kåseriet høstet sterkt bifall. — Neste post på programmet var gjettekonkurranse: «Hvem vet hva», 3 seniorer mot 3 juniorer. I denne konkurranse fikk juniorene for alvor anledning til å vise sin kvalitet. Seniorene ble så imponert og samtidig så grudig slått, både enkeltvis og lagvis, at de nok sent glemmer denne konkurranse. Hr. Risnæs kåserte så om «Et frimerkes motiv», og hadde valgt 25 øre i post-jubileumsserien som emne. Et kåseri om Magnus Falsen som Risnæs hadde all ære av. Det var av hr. Breda Sørensen satt opp en premie til den innen junioravdelingen som utmerket seg best på møtene i løpet av året. Premien var et 8 skillings merke og ble av frk. Larsen overrakt hr. Egil Blandhoel. Frk. Larsen holdt så en tale til juniorene, og som deres tillitsmann sa hun at hun var meget fornøyd med dem. Hun delte så ut, med ros og ris, diplomer til 4 av deltakerne i juniorenes konkurranse. Før juniormøtet ble hevet ble frk. Larsen og hr. Mandt av hr. Blandhoel overrakt juniorenes orden «Den blå fire-skilling» med utnevnelsesbrev. Denne overrekkel-se vakte den største begeistring fra forsamlingen. Juniormøtet ble så hevet med ønske om en god jul, takk for året som snart er gått, og vel møtt på møtene i det nye år.

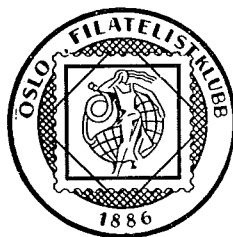
Seniorformannen takket så juniorene for deres store og meget vellykte innsats i aftenens program. Ordet ble så gitt til hr. H. C. Christoffersen, som sammen med herrene Dan Thune-Larsen og Stensdal hadde hatt klubbens interne frimerkekonkurranse til bedømmelse. Hr. Christoffersen leste opp dommernes bemerkninger til hvert enkelt oppsett og delte samtidig ut premier, diplomer og deltakerbevis.

Formannen takket dommerne for deres vel utførte arbeide, og en særlig takk til hr. Christoffersen for hans oppgave som utdeler av premiene. — Hr. Ulleberg takket for gleden over å ha vært til stede på dette møte, og uttalte at våre juniorer hadde løst sin oppgave med glans i kveld. Han gratulerte Drammensklubben med dens junioravdeling. — Hr. Langfeldt takket for den hyggelige aften, og han måtte beundre vår junioravdelings selvsikkerhet og pågangsmot, og foreslo et møte med en konkurranse mellom Oslo og Drammen junioravdelinger.

Etterat formannen hadde ønsket samtlige en god jul, ble møtet hevet, og arkene fra konkurransene ble lagt ut til studering.

Aftenen ble avsluttet med en gratisutlodning blant juniormedlemmene. *EE.*

OSLO FILATELISTKLUBB



Møte nr. 1270 ble holdt 3. oktober 1949 i Oslo Handelsstands lokaler, under ledelse av formannen, kunsthändler Arnstein Berntsen. Til stede 64 medlemmer og 2 gjester.

Under referentens fravær ble referatet lest opp av W. Ulleberg og

vedtatt etter en bemerkning av Stensdal.

1 nytt medlem, revisor Reidar Blytt, Fjøsanger, ble tatt opp. — 1 ny anmeldelse forelå.

— Utmeldelse notertes for Hans Thorbjørnsen, Sandvika.

I anledning av klubbens innbydelse til høstkonkurransen har det vært litt tvil om forståelsen av enkelte punkter, og formannen gjorde rede for styrets mening.

Holtan la fram en del bytteønsker og nevnte at de nye kataloger begynte å strømme inn, med AFA i spissen; han omtalte de viktigste prisbevegelser i den. Som en spesiell oppmerksomhet fra Postverkets side kunne Holtan legge fram helark av de nye merker som skulle sendes ut den 8. oktober i anledning av Verdenspostforbundets 75-årsjubileum.

Vilh. Aarøe fortalte at det nå var kommet en ny metode for å fjerne hengselrester av ubrukte merker, nemlig ved hjelp av tørris.

K. S. Kristoffersen bemerket igjen at møtene ikke begynte presis og henstilte til formannen å oppfylle det som sto på møtekortet — nemlig presis kl. 19.30. — Formannen bemerket at forsinkelsen ofte skyldtes frammøte av utenbys medlemmer og gjester, som han måtte hilse på og ønske velkommen før møtet begynte.

Man gikk så over til aftenens hovedpost, kjøpmann F. C. Svendsen jr.'s foredrag om «Klassiske franske frimerker». Foredragsholderen begynte med å bemerke at det var et stort innslag av Bergen i Oslo-klubben, og han etterlyste Oslo-kåserer i Bergen. Han gikk så over til å si at han ville nærmest prate litt om de eldre franske frimerker som han var blitt så glad i. Han framførte de mest interessante ting om de forskjellige serier og enkeltmerker, og man forsto at han hadde ervervet sin viten gjennom sitt grundige arbeid med samlingen. Han viste samtidig fram utvalg av sin samling og la etter foredraget også fram sin spesialsamling, som ble ivrig studert av medlemmene.

Foredragsholderen høstet så stor applaus for sitt foredrag at man forsto emnet var av særlig interesse. Formannen takket ham hjertelig og ønsket ham til lykke med samlingen og håpet at han snart ville delta i internasjonal konkurranse med den.

Stensdal kom deretter tilbake til sin bemerkning til referatet fra forrige møte, hvor det var oppstått en misforståelse med hensyn til avgjørelsen av Forbundets innmeldelse i FIP. Meningen var at representantene burde ha kunnet avgjøre dette uten senere å rådspørre klubbene.

Stensdal meddelte at det var oppdaget et ark 20 øres løvemerker overtrykt 25 øre hvor bare deler av arket hadde overtrykket. Under trykningen måtte et stykke papir ha dekket arket delvis, slik at en del merker ikke fikk noe overtrykk, og andre merker bare fikk delvis overtrykk.

W. Ulleberg.

TØNSBERG FILATELISTKLUBB



5. oktober 1949 holdtes det 223. ordinære møte i Hotell Klubben, under ledelse av formannen, H. Wedel Jarlsberg. Til møtet var det sendt innbydelse til postfunksjonærene i byen og til Tønsberg typografiske forening, og en del av de innbudte var

møtt fram og ble ønsket velkommen sammen med 14 av klubbens egne medlemmer.

Etter at formannen hadde lest opp noen innkomne skrivelser og sirkulærer, ga han straks ordet til kveldens foredragsholder, disponent H. Durban-Hansen, Oslo, som på en underholdende og interessant måte fortalte om frimerketrykking og trykk-uregelmessigheter. I forbindelse med foredraget ble det demonstrert norske og utenlandske frimerker framstilt i forskjellige trykkmetoder, likesom foredragsholderen etterpå var så elskverdig å besvare forskjellige spørsmål fra de tilstedeværende. Formannen takket for foredraget, og filatelister og fagfolk takket med livlig håndklapp.

H. Durban-Hansen var så elskverdig å skjenke klubben 5 eksemplarer av sin bok «Frimerker som trykksak betraktet», til utlodning. Utlodningen innbrakte kr. 21.50 i klubbens kasse, og gevinstene ble med forfatterens dedikasjon overrakt de 5 heldige vinnere, av dem 2 blant kveldens gjester. Møtet fortsatte med bytting medlemmene imellom, og sluttet ved 22-tiden.

Bj. Herlin.

Tønsberg Filatelistklubb holdt sitt 224. ordinære møte 9. november 1949 i Folkets Hus. I formannens fravær ble det ledet av nestformannen, lektor M. Hauge, som ønsket de tilstedeværende 19 medlemmer vel møtt. Et særlig velkommen ble sagt til kveldens foredragsholder, kunsthandler Arnstein Berntsen, Oslo, og hans 2 følgesvenner, formannen i Drammens Filatelistklubb, ingeniør H. Sverdrup, og ingeniør Ulleberg fra Oslo Filatelistklubb, som hadde løst Arnstein Berntsen samt hans bil fram gjennom tåken til vår gamle by.

Lektor Hauge refererte meddelelse til forbundsklubbene fra Norsk Filatelistforbund, inn tatt i tidsskriftets nr. 9/1949, om tilskudd til reisefordeling til deltakerne i forbundets representantskapsmøter. Det forslag om et tilskudd på kr. 0.50 pr. medlem pr. år som ble framsatt på møtet i Bergen 5.—6. juni i år, ble enstemmig vedtatt, og likeledes ga medlemmene sin enstemmige tilslutning til forslaget om å melde forbundet inn i det internasjonale filatelistforbund — FIP.

På oppfordring fra Eugen Hanssen og Sig. Løkeberg lovet lektor Hauge å konferere med Sandefjords Filatelistklubb for å unngå framtidige møtekollisjoner, og ta opp spørsmålet om et nærmere samarbeid ved gjensidige møtebesøk og annet av interesse.

Ordet ble deretter gitt til Arnstein Berntsen, som i egenskap av nestformann i forbundet fortalte inngående om forbundets virksomhet, både innad og utad. Han kom også inn på den framtidige virksomhet, og nevnte bl. a. at den lenge planlagte utgivelse av Håndboken nå var i god gjenge og at et resultat var i sikte. Norgeskatalogens engelskutgave hadde fått en meget god mottakelse av utlandets filatelister — det strømmet stadig inn vitnesbyrd i form av smigrende brev — og det var meget som tydet på at Norge hevdet seg godt i den fredelige filatelistinternasjonale. — Etterpå viste Arnstein Berntsen fram sin enestående store og vakre samling Norge ubrukt. En slik samling er jo et særsyn på våre lokale breddegrader, og den vakte da som rimelig var medlemmenes store og udelte interesse, — en interesse som ikke på noen som helst måte fortok seg ved det røykeforbud som ble innført for anledningen.

Møtelederen brakte klubbens beste takk til herr Berntsen både for foredrag og demonstrasjon, og medlemmene sluttet seg til hans ord ved livlig bifall.

Herrerne Sverdrup og Ulleberg kom med en hilsen fra sine respektive klubber, og de fikk også sin takk for at de hadde gledet klubben ved sitt nærvær.

Årets siste møter ble besluttet holdt 23/11 og 14/12. — Det offisielle program var dermed slutt, men medlemmene hadde ennå en del ugjort med bytting og faglig prat utover kvelden.

Bj. Herlin.

Tønsberg Filatelistklubb holdt sitt 225. ordinære medlemsmøte den 14. desember 1949, og ved elskverdig imøtekommenhet fra formannen, H. Wedel Jarlsbergs side var møtet lagt til Jarlsberg hovedgård.

Formannen ønsket de frammøtte 24 medlemmer, hvorav 3 stk. fra Sandefjord, velkommen til Jarlsberg, og han refererte deretter en del innkommet post. Likeledes var det lagt fram katalog for den internasjonale frimerkeutstillning som skal holdes i London til neste år, og hvor klubbens medlemmer sikkert vil la seg representere.

Bokhandler Ivar Kjølberg, Tønsberg, ble enstemmig innvotert som nytt medlem fra 1. januar 1950.

Lektor Mauritz Hauge demonstrerte noen eksemplarer av Norge 10 øre, skravert og uskravert, og opplyste at det på et av nyårets første møter ville bli holdt en konkurranse om bestemmelse av platetyper. Som gammel pedagog la han medlemmene sterkt på hjerte å studere emnet grundig i julehelgen, så de kunne møte vel forberedt til eksamen i sitt fag.

Wedel Jarlsberg fortalte deretter livfullt og interessant om Jarlsberggodsets historie ned gjennom tidene, fra den første opprinnelse: kongsgården Sæheim, Bjørn Farnands sete, og senere om grevskapet Jarlsberg med den gamle ærverdige hovedgård. Jarlsberggodsets samlede areal utgjør over 6000 mål, og med sine over 2200 mål dyrket mark, er det i dag landets største jordendom.

Etterpå ble møtets deltakere innbudt til et hyggelig kaffebord, og Eugen Hanssen hadde alle med seg da han returnerte formannens gode juleønsker og takket vertskapet for innbydelsen og den gode bevertning, om enn han måtte beklage at husets frue etter vårt besøk kanskje var nødt til å gå i gang med ny julebakst.

Etter kaffen fikk vi bese de gamle rom i hovedgården med sine rike samlinger av gamle malerier og møbler, og ikke å forglemme den mange tusen bind store boksamling. Vårt medlem fra Sandefjord, Arne Peterson — alias «Don Pedro Arnos» — underholdt med noen av sine beste tryllekunstner og fikk stort bifall for sine prestasjoner. Alt i alt et meget vellykket julemøte, som deltakerne med glede vil se tilbake på.

Bj. Herlin.

Ved forespørslar

til tidsskriftet må svar-
porto vedlegges.

Samler-annonser.

PRIS PR. LINJE KR. 0.75, MINIMUM KR. 4.00.

Kjøper og bytter eldre Ungarn 1891—1913.
Lektor M. Hauge, Tønsberg.
Telefon 1996.

Nordisk Filatelistisk Tidsskrift, komplett fra 1894—1947 (med unntagelse av 1901 — 1, 2, 3, 4) til salgs for kr. 300.—. 1894—1939 innbundet, 1940—47 heftet.
F. Walter-Johannesen, Torvalm. 4, Bergen.

Frimerkebytte ønskes med samlere i alle skandinaviske land, Finnland og Island. — Basis: AFA, Zumstein eller etter overenskomst. — Korrespondanse: Norsk, dansk, svensk, engelsk, fransk, tysk. Førstesending følger straks motsending.
Niels Nielsen, Oberinspektør a. D. (20 b), Goslar (Harz) — Clausthalerstrasse 10 — Britische Zone, Tyskland.

Kjøper Frankrike — enkeltmerker, masse-
vare, brever.
F. C. Svendsen jr., Sportsdepotet, Bergen.

4 innstikkbøker i skinnbind, 4to format, ønskes kjøpt. — *Hein Torgersen, Holmenhaugen 7, Slemdal. Telefon 69 73 11.*

Spanske borgerkrigsmerker, ordinære overtrykksmerker og velgjørenhetsmerker fra begge leire, søkes.
I. I. Jacobsen, Munkedamsvn. 86, Oslo 21.

Jeg er interessert i tilbud på bedre norske merker i god kvalitet, stemplet og ustemplet, evtl. også blokker. Videre dampskipsstempler og sjeldne stempler på utgaver opp til 1893.
Dan Thune-Larsen, Kongens gate 33, Oslo.

Norske Marginaler. Er interessert i tilbud, evtl. bytte mot bedre eldre merker. Betaler god pris for marginaler jeg mangler.
Dan Thune-Larsen, Kongens gate 33, Oslo.

En liten Sveits samling i pent spesialalbum til salgs. Ca. kr. 800.—. Billett merket «Helvetia» i tidsskriftets ekspedisjon.

En Belgia-samling utstykkes. Send manko-
liste. AFA ÷ 20 %.
Dan Thune-Larsen, Kongens gate 33, Oslo.

Skilling posthorn-merker kjøpes. Tilbud til F. Walter-Johannesen, Torvalm. 4, Bergen.

Frankrike. Ønsker kjøpe eller bytte eldre merker. Kun prima merker har interesse. Bj. Grøntvedt, Nobelt gate 37, Oslo.

Norge, 20 mm ubrukt kjøpes. Send tilbud! Videre søkes materiale fra Brit. Marokko, Brit. India og Canada. — Dr. Per Gellein, Holmenkollveien 10, Smestad.

Bra Belgia-samling til salgs. Verdi etter AFA 49 ca. kr. 1700.—. Jarle O. Stensdal, Postboks 46, Høvik.

Kjøper små partier massevare — kilovare og partier av billigere merker — eller bytter. Skriv til L. Valdvogl, Rokke pr. Halden.

Svenska förstedagsbrev på vackra specialkuvert i färg, med kompl. serier direkt till Eder adr. som rek. Teckna abonnemang för 1950 disposition minst kr. 10:— sändas till Parelus Rötne, Rjukan. Svarporto vid förfrågningar.

Ake Hanssen, Norrlimsta, Sverige.

14 000 Priser er ændrede i AFA Frimærkekatalog 1950 Europæiske Lande fra sidste Aar. Det nye Katalog til n. Kr. 12.80 hæft. eller n. Kr. 14.00 kart. + Porto faas hos Bog- og Frimærkehandlere eller direkte fra Aarhus Frimærkehandel — Bruunsgd. 33, Aarhus.

AFA Skandinavien 1950 katalogiserer og-saa Typerne af Danmark Øremærker i Staalstik, Finland FDK og Sverige Baandmærker i Typer. — Kataloget er paa 96 Sider med 800 Afbildninger, koster n. Kr. 2.15 + Porto og faas hos Frimærkehandlere eller direkte fra Aarhus Frimærkehandel, Bruunsgd. 33, Aarhus.

FRANKRIKE. Til stempelsamling søkes blå merker med hoder. — Alt eldre Frankrike har interesse. — Kjøp eller bytte. F. C. Svendsen jr., Sportsdepotet, Bergen.

Finska förstedagskuvert, direkt under Eder egen adress. — Begär abonnementsvillkor, som sändes mot 25 öre. Även obegagnade finska nyheter. Nyhetstjänst. Alvar Casén, Jakobstad, Finland.

N.F.T. 1949. De burde vel også hatt landsmøtenummeret når De skal binde inn Deres årgang. Fås ennå fra F. C. Svendsen, Sportsdepotet, Bergen. Pris kr. 1.20 fritt tilsendt. Send beløpet gjerne i frimerker.

Ubrukte norske blokker for 1900 kjøpes. Tilbud til Arnstein Berntsen — Boks 189 — Blommenholm pr. Oslo.

Island. Ønsker bytte av bedre norske merker mot tilsvarende islandske. Arthur Jakobsen, Poste Restante, Reykjavik — Island.

Søker følgende stempler på røde merker: Aasvær, Agerø, Bodø Landsogn, Eldsfjord, Espevær, Flaa, Flakstad, Gjøvig i Lyngen, Haa, Hellevær, Kinn, Kvindherred, Kvernæs, Maaren, Rasta, Stod, Stor Elvedalen, Strandvik, Syd-Krogøen, Sør-Gjæslingerne, Torsken, Tudal, Tydskestranden, Ullensvang, Indre Underdal, Vangsnæs, Vigøer og Vinje i Voss. Bill. mrk. «Stempler» til forretningsførereren.

Bedre England og U.S.A. og norsk massevare for 1909 kjøpes. Sivilingeniør H. Bugge, Drammen.

Ønsker å kjøpe eller bytte brevhus- og nummerstempelmerker. — R. Wulff, 3215 Renfrew st., Vancouver B. C., Canada.

Ønsker gode norske 1ste-dagsbrev og Atlanterhavsflybrev, helst 1ste dag, mot bytte i andre brev eller frimerker. Omar Eliassen, Ole Vigs gt. 6 II, Oslo.

Norge obegagnat köpes: 18 I a & b — 24 I b — 24 II b & c — 24 III — 25 II — 29 b — 40 I & II — 50 b — 51 II a — 51 III b — 53 III — 53 IV — 53 VIII — 54 II — 54 III — i enstaka exp., par eller block.

Lippe Persson, Varberg, Sverige.

FINLAND nyheter, förstedagskuvert, seri, er, paket. Kilovara m. m. levereras i byte mot ostämplade norska frimärken. Prislista gratis. III. Finland specialkatalog kr. 1:—. Finland 205 olika frimärken kr. 5:—. Frimärksaffär Lauri Peltonen, Hangö, Finland. (Firman grundad 1920.)

NORSKE FRIMERKER - EKSPERTISE SERVICE
J. Jellestad, J. Moes gt. 6, Bergen

Ich suche Tausch mit allen Ländern und gebe Österreich ab. 1945. - Grössl. Richard. Fotograf. Spittal-Dr., Kärnten, Österreich.

IRLAND, eng. overstpl. merker 1922 osv., alle utgaver og typer ønskes. Enn videre: Tysk post i utlandet og tyske kolonier, kun bedre merker i prima stand. Utvalg sendes: W. Ulleberg, Schives gt. 2, Oslo.

POSTVERKETS FRIMERKESALG TIL SAMLERE OSLO



Ubrukte norske frimerker, tjenestemerker, frimerkehefter, aerogrammer, kortbrev, brevkort, tjenestebrevkort og søknadskort for rasjonerte varer selges til pålydende pris. Liste sendes på anmodning.

Oslo Filatelistklubbs bibliotek

ønsker å erverve følgende bøker
og tidsskrifter:

Mones, J. B.: Catalogue Prix-Courant de
Timbres-Poste, Tome I. 1893.
Beretning om V. Nordiske Filatelistmøte.
Aalesunds Frimærkeblad, nr. 2 og 3, 1893
(eller komplett).
Filatelisten. Aalesund 1894.
Internationalt Frimærkeblad. Mosjøen 1894.
Nordisk Frimærketidende. Aalesund 1895.
International Post. Aalesund (omkr. 1910).
Norsk Frimærkerevy. Risør 1921.
Frimærke-bladet. Molde 1922(?).
Den Norske Filatelist. Kristiania 1923/24.
Frimærkebladet «Le Cap Nord». Trond-
hjem 1935, nr. 3.

*Annet av filatelistisk litteratur
kan også ha interesse.*



Tilbud bes sendt *bibliotekaren*
W. Ulleberg, Postboks 298, Oslo.

Norge 1 øre svart.

Av dette merke (N.K. 49 I) søkes
2 ubrukte 4-blokker fra A-arket
(hvor nr. 65 har «liten N»).

- 1) Blokk med nr. 89—90/99—100,
- 2) blokk med nr. 5—6/15—16,
eller med nr. 83—84/93—94.

A. BERNTSEN — Telefon 33 33 11.

Adr.: Universitetsgaten 12 — Oslo.

Norge nr. 1 —

med L/S og Dampskipsstempler
kjøpes.

Norsk Misjonspost Madagaskar
kjøpes.

Instanta takkemåler kr. 5.—
portofritt.

Engelske kolonier selges.

F. C. MOLDENHAUER

Boks 65 — Minde pr. Bergen.

Klassiska vackra Norgefrimärken

utställa vi hundratals i våra skyltfönster den 20 januari 1950.

o

JUBILEUMSPRISLISTEN N:R 75

är en rikhaltig lektyr på 150 sidor. Pris kr. 1:—.

o

Specialkatalogen 1949

över de Nordiska länderna

är oundgänglig för varje samlare	Pris kr. 5:—
Supplement och pristillägg	Pris kr. 0:50
Sverigedelen	Pris kr. 3:—
Sverigedelen på engelska	Pris kr. 5:40

o

KATALOGHANDBOK

över Islandsfrimärken — ett litet mästerverk av Nils Strandell,
redan berömt världen runt. Pris kr. 2:—

o

WENNBERGS-POST

vårt offerttidning utkommer i slutet av februari. Tusentals klassiska märken. Alla fotograferade. — Begär densamma från

Nordens största och äldsta frimärksaffär

HARRY WENNBERGS FRIMÄRKSAFFÄR A.B

Drottninggatan 82

Stockholm

Gode samlinger

og enkeltmerker kjøpes. Betaler spesielt godt for de eldste merker fra Skandinavia, U.S.A. og England. — Mottar mankolister på norske merker. Hurtig eksp. — Kjøper norsk massevare. Kommissjoner mottas.

o

Har De forsikret Deres samling mot brann?

Forsikring kan tegnes hos meg. Rimelig premie. Står til disposisjon med alle opplysninger. Agent for Forsikrings Aktieselskapet «Dovre».

FINN O. ARNESEN

Medlem Norsk Frimerkehandler Forening.
Aut. frimerkehandler. Skippergt. 36, Oslo.

TYSKLAND FORTRYKKS ALBUM

Utgitt av Stenders Forlag (dansk).
106 blad med plass for alle (over 1500) merker 1872—1949. — Ca. 750 illustrasjoner, — dansk og engelsk tekst. Format 26 x 30 cm.

Skrubind, utvendige skruer kr. 24.00
Skrubind, innvendige skruer kr. 29.00
Klembind kr. 37.00

Til salgs i alle frimerkeforretninger.

ALLE NORSKE FRIMERKER

kjøpes kontant. Innkjøpsliste (november 1949) over brukte og ubrukte frimerker samt førstedagsbrev sendes mot 30 øre i ubrukte frimerker.

ANTON HOLMBOE

Frimerker en gros.

Prof. Dahls gt. 53 B, Oslo. Telef. 55 12 25.
Medlem Norsk Frimerkehandler Forening.

Norsk Skandinavia Katalog 1950

med dagens riktige markedspriser i Norge for samtlige frimerker fra de nordiske land, rikt illustrert, utgitt av Norsk Frimerkehandler Forening. Eneste norske katalog for 1950. — Til salgs i alle frimerkeforretninger.

◆

Pris kr. 3.50 + porto kr. 0.35.

Danmark.

Enhver Filatelist maa følge med i Danmarks mest aktuelle og populære Maanedssblad

FRIMÆRKESAMLEREN

Uafhængigt Fagblad for Filатели, — Frederiksborggade 3, København K.

Udgivet af Frederiksberg Frimærke Forening.
Organ for talrige Samlerklubber.
Chefredaktør: Dr. M. Wall.

Udkommer den 15. i hver Maaned (Juli/August som Dobbeltnummer).

Ab.ment 1950 Kr. 7.50 frit tilsendt.

Billig Annoncetarif —
Stor Annoncedel.

Abonnement og Annoncetegning kan i Norge ordnes ved

F. C. SVENDSEN J R.,
Sportsdepotet — Bergen.

SPECIALOFFERT!

x: ostämplat, xf: dito med fastsättare eller spår därav, o: stämplat. Nr. och pris i () enligt AFA.

Prima kvalitet:

<i>Argentina</i> , 1946, Tjänste, 2-20 P., (4) xf 20.—	
dito, dårlig centrering xf 10.—	
<i>Australien</i> , Anzac 1/- (Yvert 1000.-) xf 15.—	
<i>Bahamas</i> , 1935, 8d (Yvert 97 600.-) ... x 9.—	
<i>Bahawalpur</i> (Indien), Seger, kpl., x 4.-, o 6.—	
<i>Barbados</i> , 1875, 4d (Yvert 29 5500.-) xf 50.—	
<i>Belgien</i> , 49 (25.-), xf 11.-, 97/98 (14.-) x 7.—	
1931/32, 305/12 (46.50) xf 22.50	
Järnvägspaketmärk., 1882/94, 8 (6.-) x 2.40	
11 (25.-), x 10.-, 2 Fr., 14 (100.-) ... xf 40.—	
<i>Bermuda</i> , G. VI, 3d (Yvert 110 900.-) o 7.—	
<i>Danzig</i> , 1924/33, 1 G. grön/svart (90.-) o 40.—	
<i>England</i> , G. V, 169/79 (30.40) kpl. x 17, o 2.25	
<i>Estland</i> , 1938, Caritas, sats el. Min. ark, x 15.—	
127 xf 2.25, 156 xf 2.-, 174 xf 1.—	
<i>Frankrike</i> , 1944, Frihetsstyrkor, 1/5 ... x 4.25	
<i>Grekland</i> , 1940 (Zumstein 488/97 50.-) xf 37.50	
<i>Irland</i> , 35 (5.-) x 2.-, 97/98 (-90) o —.50	
<i>Kenya</i> , 1935, G. V (Yvert 42/44 1900.-) o 25.—	
<i>Letland</i> , 1930, 163/68 (54.-) xf 25.—	
1932, 202/06 el. 202/06B, varje xf 12.50	
1932, 214/18 B (60.-) xf 27.50	
1933, 219/22 el. 219/22 B, varje x 20.—	
1933, 228/30 el. 228/30 B, varje x 17.50	

<i>Liechtenstein</i> , 1945, 5 Fr., grå o 9.75	
1946, 10 Fr., Lucius, (35.-) o 15.—	
<i>Luxemburg</i> , 1932, Carit., 252/56 (75.-) xf 35.—	
286 (10.-) x 5.-, 246, 262/63 (26.-) ... x 12.—	
<i>Monaco</i> , 1933, 125, 130, 135 (47.-) xf 20.—	
<i>Polen</i> , 1924, 1. & 2. Millioner (4.-) x 2.—	
1945, Londonreger., Warszawa (7.-) x 3.25	
1938, Republik 20 Ar, (75.-) kpl. ... x 30.—	
<i>Schweiz</i> , 1941, Bilder 383/91 (1.44) ... o —.75	
Genomsnittkvalitet, 16 (25.-) o 10.—/17.—	
21 (45.-) o 15.-/25.-, 25 (50.-) o 20.—/30.—	
S. d. N. 57 (35.-) på kuvert, prima ... o 20.—	
<i>Spanien</i> , 1938, U-Baads Post, Min. ark, x 50.—	
<i>Sverige</i> , 1948, G. V 90 år, kpl. (5) o 2.—	
<i>Tysk post i Luxemburg</i> , 26/41, kpl. ... x 12.—	
<i>Tysk post i Polen</i> , 1944, 10 + 10 Zl. x 12.—	

Alla priser äro netto i norska kronor och utan förbindelse. Betalning enligt överenskommelse. Mottager också kpl. och enstaka valörer av alla UPU serier, endast stämplat, till rimligt pris. Närmare upplysningar på begäran.

Önskar köpa och betala högsta priser för äldre bättre U.S.A.- och £-märken *England* x och o. Tacksam för urval med lägsta pris. Betalning kontant eller byte.

Full returrätt om ej till belåtenhet.

HENRIK POLLAK — 601 West — 138th Street — New York 31 — N.Y., U.S.A.
Korrespondens: Norsk - Svenska - Dansk - Deutsch - Français - English.

AFA FRIMÆRKEKATALOG 1950

foreligger nu i to Udgaver:

AFA EUROPÆISKE LANDE 1950

omfatter Danmark, Slesvig, Grønland, DVI, Albanien, Andorra, Belgien, Bosnien, Böhmen-Mähren, Bulgarien, Danzig, England, Estland, Finland, Frankrig, Generalgouvernement, Gibraltar, Holland, Irland, Island, Italien, Jugoslavien, Kroatien, Letland, Liechtenstein, Litauen, Luxemburg, Malta, Monaco, Norge, Polen, Portugal, Rumænien, Rusland, Saar, San Marino, Schweiz, Slovakiet, Spanien, Sverige, Tchekoslovakiet, Tyrkiet, Tyske Smaastater, Tyskland, Tyske Afstemningsomraader og Kolonier, Ungarn, Vatikanstaten og Østrig. 880 Sider m/ ca. 10 000 Afbildninger. Pris hæft. n. Kr. 12.80, kart. n. Kr. 14.00 + Porto.

AFA SKANDINAVIEN 1950

omfatter Danmark, Slesvig, Grønland, Dansk Vestindien, Finland, Island, Norge og Sverige. — 96 Sider med 800 Afbildninger. Pris n. Kr. 2.15 + Porto.

Faas hos Bog- og Frimærkehandlere eller direkte fra

AARHUS FRIMÆRKEHANDEL Bruunsgade 33, Aarhus.

Fra vort righoldige Lager af klassiske og moderne Frimærker fra alle AFA Landene ekspederes Ordre efter Katalogets Prisnoteringer. — Til fremskredne Samlere sendes gerne Udvalg i bedre Mærker efter Mancoliste.

Aarhus Frimærkehandel, Bruunsgd. 33, Aarhus.